اورکمز ❁ آتا دوغرا ایب اوغول ییدور ❁ آتادن مال
قالمه اوغول نیلاسون ❁ آتاسی یوخین بولایه پیلمز
اوغولی حلوا چالار ❁ آتامالی اوغولی یانشاق ایلر ❁
آتام اولومین قاییرمم عزرائیل قایوحی تانور ❁ آتام ایوی
ایراق اولسه اوکونمکه نه کیرک ❁ آتان داشی کوتورسه
کینه آتار ❁ آتامیتورن قیزالنور آتامیتورن اوغول
قیزلنور ❁ آتانک مالین ورج ایله اونکا کوره خرج ایله
❁ آته آته اوجی کوره کوره کوزجی ❁ آج آجی سیکر
اولاردن یالان آج تورار ❁ آج آر وکیسی سالجر ❁
آج ایت کلمیش توخ ایتون کوتین یار ❁ آجدن خیراوملق
اولمز ❁ آجنده چوبانه یتیش یور ولنده سار بانه ❁
آج قاتیق الستمز یوخولوتوسک ❁ آج طاوقی دیشینده
کورر ❁ آج طاوق دیشینده بوغده کورر ❁ آج قارنیلن
آجی سغیز چینرسن ❁ آجیش ایلک آتدن یوکوروک
اولور ❁ آجون ایمانی اولمز ❁ آجدن توخون خبری یوقدور

آجوق آنذی آنذ اولمز آجوق آغیز آچ قالمز آچوق
قاپونی تنکری اورتمز آچی ایشلتمه توخی تیرتمه آچیلمامیش
سفره نین عیبی اولمز آغار سویون کونکل آچقان کورالی
یاشوم قوروغز آدم وار قال این قول تاپار آدم وار
اقچه ایلن یول تاپار آدم وار جانه یایار آدم وار هیچه
دکمز آدم اون دور توقوزی دوندور آدم آلتینده
سوز قازان آلتینده کوز آدم ادم آدونک
نه دور رشید بیردی بیر ایشیت آدونک نه دور
داشتمور یوموشانور یسن یوموشانور چکین آدیلن بیوک ایشلر اتمیش
کیشی ایشی بیر پوله دکمزیمیش آوسیز کیشی آدینی بلمیش
ایوینه نه کیدرسن آراچی کونکلی کینک اولور
آراچی باشین قولین سینمیش کورب آراچیلیق ایدر
آرپه اکن بوغده بچمز آرتوق خرج ایو بیچار آرتوق
طمع باش یارار آرخالو کوپک قورد باسر آرخالو
... سیز اولسه قلیشده اوشومز کورکلو آرخاسیز

اولسه یایده تیترر آرخی سیچرامادین بارک الله
دیمزلر آرخذین کیسیلن سوکینسه کلور آرز و عیب
اولمز آرزوقلوق عیب اولمز آرواد ایه بوشاندونک
کیم ایک ساقماقده کلمه سن آروق اولوبن
تاپور آروقلیقدن یواشدور آروق آتده هنر
جوق آرونون زهرینی کورمین بالینون قدرینی
بیلمز آروایوی ایلن ارشیدور آزاجوق آشیمدو
اغریمز باشیم آزایشدن جوق ایش تورار آزادلیق
اولسون بیزارلیق اولمسون آزجوق یاغینه کیدر
آزدی جوق ایشیت آزویریل شاد ویریل آز
سویلاشن یخشی سویلاشن آزویر جوق یالوار جوق
ویر آز یالوار آزن اوزین یولسیز لیقدن اتیوررور
آز عیوب جوق ویرمک کرک آزین راحت کورر
جوق یین جراحت آزاین جوخون اوینی اولمز
آزی نوکر دوت آزی کیم جوق ییه سن آسان

دوتانه آسان کچر اشاقه دن یوخار وکلنده خیر اولمز
آشپزدن کوسن ایوینه آج کیدر آش ییشمامیش
داوینی نه اوسیم آش دوز ایلن دوز داد ایلن
آشی واشانه کولمک کرک آشنی یالغوزیین
یاورتاپمز اصلان آتی آتار اوزیچون اصلان کوصنه
توکلی نیلاسون اصلان قارنیدن صونکره ساغساغان
کوتمیده یوا باغلار اغاج کرتیلین یردن سینمز
اغاج نه قدر بییش کوتور وباشی الچاقده دور اغاجون
قوردی اوزیندن تورار اغاجی یاشکین اکمک
کرک اغزین ویبشی چکمک کرک اغلادن یانیده
اکلن کولدورن یانیده اکلنمه اغلامقدن کونکل
خوشنیقه وارور اغلامیبجه امجک یوخدور
اغیر کلدی یونکول قالخار اغیر اکلن که باتمن کلسن
آق اتی قرا قوش دییب چاقیرورسن
اق بورجکلو سیندورن قابونسی چخمز اقچه سینه

قیین بورانی ییر اق یارماق قرا کون ایچوندور الا
قارقاده الوجم اولسون الا ایلیم اولوجم اولسون
الا قارقاچوق بیلدوکیندن دوندوکیندن ایلیشور
الا قانجوق نیلدی کیم انوکلری نیلسون آل آلیش
کیبی باخ باخیش کیبی آلدونک بلانی ویردون بلایه چیخدی
بلاسی دوشدون بلایه آل کونکلینی ویر کونکلونکی
آلماق عیب دور ویرماق هنر آلمه نی کوکه اتنده یره
کلینجه بوز معلق وورر آلتق نخشی دور ویرماق قارن
اغزیسی آلمق آلدنمق دور ویرمق مردلیق آلیجی قوشه
نه وطن آلیجی کوزی ساتیجیده دور آلیجی قوشون
طوجوقی اکری اولور آناسی اقاجه چخنده قیزی بوداق
بوداق کزر آناسینه باخ قیزین آل قراقینه باخ بزین
آل آنغیرن ایشکون باشینه دورارلار انکلا اسرین
بر حرفدن انکلار انکلامزون قومنین کودمیه سن
انکلایانه بیر سوز بیر کتابدور انکلامز انکلامزدور

قولاقينى ده كسه سن انكلامز آويتيانوندور آى
آيدن حسابلو آى ولوق اولودور آى سنملن اولسون
يولدوزدن نه پروام آيون اون بشى قرانقوايسه
اون بشى آيدنليقدور آيونون اوتوزاكى اوينى
وار اوتوزبيرى امر وداوسته دور آيونون
ديشينى كورمين باشينى قاباق چاقلار ب ابدال
نه بيلور بشتى ابله اولور دنيا ايچون غم ييه كيم بيلور
كيم قارانه كيم ييه ابلهده سوز اكلنمز ابله اولن قاتيغو چكمز
ت اتكيندن كس يقه سينه يايمار اتلو سوموك
الونكده ايكن ييه كور ات نه قدر آزوق ايسه الكمك
اوسته دور ات قوجوراينه طوى اولور
اتى اتدن كسرلر ات بى ات مين ات قوج ات
يين قوشون طوجوقى اكرى اولور اتيلن وير ناق آراسنه
كيرن چوروييوب چيخر ج اجل سيز كيمسه اولمز قارى
دنيا ليب اولمز اجل كوريوب كلمز اجل كلدوكينون

اياق سسى اولمز ر ار الكى ارقارنيده قالمز
آراروندا ياقيدور آرارى تاپار ارارى
يولداشليقده ايوايوى قونشولقده ار اولان
سايمز ار اولان قالمز اراروندايه تاپار
ارارون كوزكوسيدور ار اولان ميدانده كرك
ار اولان صون كونى كوزلر ار اولان تيكر
آز ايوين يقماين قيز آتا ايوين يخار ار ايوى ادب
ايوى ار باشيندن دولت داغ باشيندن
دومان اكسوك اولمز ار تيوكى آغاجدندور
ارجوركى ار يانينده بورج اولور ارزد كوكى قازلون
اسير كمه ارس عاشقو نكدندور كرتوپوقونكدن
ارقازانجين آرويمز اركك اليك قودوغينه باخر
كيمى باخر اركك ايت عقل لوسن اركك سغير
ملمز اركك واركوجدن آرتوق ارليق دستكير البقدور
ارنيه قالسه بهاسى اودور ارلر كيچيدن كيچوبدورلر

ارهمتیلین قوشن قاناتیلین ارە ار کیرک خانە خان
بیکە بیک ارە بیمک وار باسوب اوتمک یوخدور
ارون اردن احتیاطی آرتوقدور ارنید وکیندن
ارمنیە دایی دیر ارنیدن واریدی بیر بیندنده قارشیدی
س اسکی یانبوق بیز اولمز اسکی دشمن دوست
اولمز ش اشتها دیش آلتینده دور اشتلم جوهر سیزه
هیچه یارامز ص اصلین اینورن حرامزاده دور
اصیل آزمز آری یاق ایمز اصیل آلمق چتین دور ساخلامق
آسان بد اصل آلمق آساندور ساخلامق چتین ط
اطلس نە قدر کهنه اولسە یاتاوە اولمز ق اقرار
ایماندور ک اکری اکری کیرک دوغری
دوغری اکری آغاج اسلانیب اودکو زمینجه دوز
اولمز اکری اکلنوب دوغری دانشمق کیرک
اکر بیون میدانی اولمز الکگونک واراسه ایشونک
ایشدور یوخسه الکگ سنکا ایشدور الکگ تاب

ینی تاپمق ایستمز الگکی الکچیە وریر الکمک دە اوستە
لوق ال الکمکین یالغوزیین تاپینی دلیشلین اوتار
اکمین باشاق درر اکمین یرده بچر اکن بچر
اکین کید وکین ایستمیە قارین بید وکین ایستر ل
الله الله دمینجه ایشلر اونمز الله باشە کورە بورک
وریور الله وریه وریور ابله قایغودن اولور
ال آغیزه یامان صاغینمز ال الی تانور کونکل حقی
ال اله وبر دوم کونکل حقه آل الی یوار ال دوتوب
یوزی یوار ال الی تانور سوچ خوری ال الدن
اوسکون دور آل الدن کوجلو اولور الکدن ساج
کیتمز الی آزوادا او توروز کوج دوغانه دوشر
الونک یاقلو اولسه اوزباشونکا سورت الی الین
وبرن یخیلمز الینی دوتمایندن تیوک کوزون اولسون
الیلن آچیلان دوکونی دیشه سالماق کیرک الیلن
هرنه وریسن اوسته کلور الی امرودە تیمان آتاسی

خیرنیه باقیشلر مر امان دینی اولدورمزلر امک
اتیمز الکوم ساقدوش الکمینه دوندی امک قدر
بیلمز یحون ابله لیقد ورن انتظار لو صحبت حرامدور
انسان دیلاشه دیلاشه حیوان اللاشه اللاشه انسان
کرم کیرک انسه دن آتان تو یوقه دکر انسه دن
قورباغه نی بیر تیرسن اکی سیچرر انصاف دینون
یاریسیدور انصاف سیزدن ایت ییکیدور
انکلیک سیز کیدن کلین دوشک سیز اکلنور انوکه
دوت دینجه دورلاق اوزین دویدورورو اوبه
کوپک سیز اولمز اوت برک بیرده قالور
اوت بیرده قالور کال برکده اوتانانون اوغلی
اولمز اوتانمز اوزدن قرایه وار اوتان یاغیشه
کپنک دوتمزلر اوتانمق دشمن سویلاشنده
باسیلد وقونکد ور اوتوره اوتوره اوزانون
ایوی یخیلور کزه کزه جلغانون اوتورن اوشاق

اوزکنور اونه اونه کلکلیک باشینی باده ویرور
اوت کوکی اوسته بیتر اوتوز ایکی دیشدن چیخن
اردولیقه بابیلور اوت کیدر باریقالور سو کیدر قایر
قالور اوج ایو کوچیند صونکره اورته اوج اولور
اوجا لیق الچاقلیقده دور اوجابیه چیخاقون نیمکی
وار اوجوز اتون شوروباسی اولمز اوخی آتار
یایی کیزلر اوخی قیرلت یایی کیزلت اوخجی یانینده
کوز قاپارسن اوخوبق انکلامق اچوندور اوخ
یایدن چیخندن صونکره پشیمانلیق نه فایده اوخینه یلک
اولمز او وایلن سویه قارشودورمق اولمز اوداوسه
اوزینی یاندورمز او واولسون اوزینی یاندورسون
او واو داوسته اولمز ایل ایل اوسته اولور
او وایلن اوین اولمز او وایلن بازارده دوستلیق
بیلمز اودون کول تورار کولدن اود اودی اوددو میخچه
یاندور او دوجی کوزی کو محکده دور اود یانمه

کونی کتور اوراقی کورک وقتینده کورکی اوراق
وقتینده اورتا قلوق قازان قازیمز اورکن نه قدر
اوزون اولسه دوغانا قدن کیچر اوز ایلادو قوتونک
کورمه اوز اوزونکا باخرسن سنده ایتمه باخ اوز
اوزون اوتانور اوز ایو ینده اوباج آوه بیلمز اوزکا
ایو ینده رشته خطائی توکر اوز باشیم بزه میشدوم
طویده کلن قالمیشدی اوز ستروتک اوزونک
ساخلامینده اوزکادن اینجمه اوز عیبین کورن اوزکایه
طعنه آتمز اوزکا عیبینه باخیچی اولمه اوزکا آیینه سین
تیز دوشر اوزکا اوزکا اینکوسینی معنی چاغیره چاغیره
ایستر اوزکا اوغولی کیمسیه اوغول اولمز اوزکانن
آق ایوینی کورن اوز قرا ایوین ییخمز اوزکا بوزاوین
ساخلاین بوینده وروقی بوینینده قالور اوزکا اولوسندن
سنکانه قران اوزکا غمینه شاد اولماق کرک
اوزکا جانیندن اوخ چکنده ایله سایارکیم بابچقدن

چکر اوزونک بورولنده یولداشونک اولمیش
بیل اوزون اکیتوک ایستمیه سن اوزکانی اکسوک
دوتمه اوزونکا پر اکینه سانج اوزکایه جوالدوز
اوزونکا آزار اوزکایه راحت یتورن اول اوزونکا
ایستمینی اوزکایه ایستمه اوز ولمینجه دوز اولمز
اوزی دوشن آغلامز اوزون سوزون قصه سی
اوز کوزینده بیزی کورمز اوزکا کوزینده چوپی کورر
اوزون کوساوال یاندورمز اوز وسون یخشیسینی
چال بیر اوزونکدن کوتی قیل لو یه یولوخمیوسن
اوزونکدن یوقار وباخوب ناشکرلیق ایدینچه اوزونکدن
آشاقه باخ شکر ایله اوزنی تانیمین تنکرینی تانیمز اوزنی
یخشی کونده اینورن یمان کونده دربدر دوشر اوسور قلعه
کوته ایربا پالکی بهانه اولدی اوشاقون یولداشی اوله
بیخیلسون آغلر اوزی ییخیلسه کولر اوشاقی ایشه کوندر
اوزونکده آردینجه کیت اوشاق آغلامینجه سوت ویرمز

اوشاق عزیز تربیت آندن عزیز اوغری ایت اوغریلیقین
ترک ایتیه سوسوکلیقین ترک ایتمز اوغری آتاسی کاه
دوش ییرکاه دوشینه وورر اوغری اولن اوز
ایوین ییخر اوغری ایلین اوغری یولداشیلن دوغری
اوغریدن اوغریه حلالدور اوغریدن قالان مال آپارور
اوغری کوجلو اولسه ایوایه‌سین دوتار اوغریلیق
ایلاسن انصافونک الدن قویه اوغول آتادن
کورمینجه سفره سالمز اوغول آتا اولمینجه آتا قدرینی بیلمز
اوکوزدن قاشغاسی اوکوزن دوستلر یاغینده
ایدیبور دشمن قباغینده اوکوز اولدی قانلوسیندی
اوکوزون بوینوزی کوتان آرزو ایلر ایکیدون
بوینوزی وطن اوکا یک دولتلو اولسه اوزاوین
آباد ان ایلر اوکوز کیبی اوکمیش ایشلمز اوکونوب
پشیمان اولمق کیرک اوکوزلویه کون بوریج ویرورلر
اوکوز بکیر کمدن قانلو سیزیلدر اولاجاقه دواتو یوخدور

اولولر سوزین ایشتمین اولایه اولایه قالور اولوم
قاشیلن کوز آرا سینده دور اولمق اولمقدور
خیر بیلد امق نیچوندور اولمق وار دونمق یوخدور
اولدن آخری کوز لامق کیرک اولمینجه دیریلمق اولمز
اولن اینک سوتلو اولور اولوم حق دور قونشواره
اوّل یولداش اوندن یول اولمه‌سن قوجه لور
سن اوّل استاد اوندن ایش اولن اولدی
کیچن کیچدی اولدی غریزا ولدی شیشدی سموز اولدی
اولسه ابین بولسه نی اکسنک هول ولاپیر اولمیش
اینک استرکه نعلین چکسون اولوسون تاج احمده
نه قیران اولولر کورپی اولسه لر باسیب کیچک اولمز
اولوسینی اولو دوتمین آتاسی سقالینه خلقی کولدورور
اولو باشون اولو غوغاسی اولور اولی کفن سیز
قالمز اولی الته‌یه بیه دیریه داد اندی اولی آتی یوکور دوکور
اولور اولی نین دیریسی کیرک اولینون وصیتی دوتولمز

دیدوکی اوزینه قالور اولی بیرکون شیونی بیرکون
اولی مالینی اورکا تلاسی دورمز اولیم اونوتچون
کیم الیسیده منیچون اومان ییردن کوسهرلار اومان
کیشینون یار اسینه مرهم اول اوچچه یورغاندی اوغلان
انیاندی اونکا دسیز اولنده یالوده ویش سیندورور
اونکادسیز اولنده بورون سنوی کوزه دامار
اونی الندی الکی آبیلدی اونیاشینه کوانن
ارسیز قالور اوینارم کولارم اوینا شوم یادیدن
کیتمز اوبوق انه سینده اویاق اولمسون
ایش اودور الله اونکاره ایاق بیر بیر باسارلرزدبا
ایا قلو بودرر دیللو یانکلار ایا قونک یورغا نونکا
کوره اوزات ایبون تاولمیشم ایکچی آناسی قوینین
آرآر ایت ابلهی تولهٔ آت ابلهی یورغه آدم ابلهی شاطر
اولور ایت ایاقین کاروان دین کیم کسر ایت الگکدن
قاچمز ایت ایتیلن دالاشور قوردی کورسه آرخالاشور

ایت الگکه اوشاق محبت ایت اولیه اولیه اوزینی
قورده کوستر ور ایت ایه سین تانیمز ایت آغزی
دنکیزی مردار ایمز ایت آقساقی آوه ویچ ایت
ایتیلن سواشنده بارشیق بیرین قویار ایتون آچی
نز دباندن چیخر ایت ایه سی دوت دینده کو جلو
اولور ایت ایه سینه هورمک عیب اولمز ایت
ایتون قوی روقی دیبین ایلاماسه کوحین بیلمز ایت ایه سینه
تواضع ایلر ایتی اولدورانه سوروروزلار ایتی چوخ
اولان چوبانه قوین کوددورمه ایت دیشی تننکوز
دریسی ایت دریسینی دباغ کوتورمز ایت دموزچی
دکانیندن نه آپارور ایت قورساقی یاق کوتورمز
ایت قطر کوچ کیدر منزله ایکیسی بیله دوشر ایت
نصیبسینی یل کتورور ایت نه ییراونی قوسر ایتی
وورارلر ایه سینه قیسیلور ایت هورر کاروان کیچر
ایتیلن یولداش اول آغاجی الدن قویمه ایت

یوردیندن قورود ایسترسن ۞ ایدن قورتولوردین
قورتولمز ۞ ایراقدن باخانه سواش آسان کورونور ۞
ایراقداکی قومدن یاووقداکی توکتوکیدور ۞ ایراق
بیرون دوکماجین هوله ایلن دوکرلار ۞ ایستین ایت
ویرمین ایتیدن اکسوک ۞ ایستین بولور ۞ ایستین
جهد ایله تاپار ۞ ایلانمیشون یاغیشدن نه دردی
وار ۞ ایش ایشلمز اوغلوم اولسون جهنه گیتمز اوکوزوم
۞ ایش ایشی کوسترور ۞ ایش باشار انوندور
۞ ایش تدبیر بلن کیرک ۞ ایشک اولوجی بونجه ده
۞ ایشک ایشکدن قالسه قوریر وقیدور یا قولاقی ۞
ایشک ایشراَت بیر ۞ ایشک ایشکی تانیمه مکری
مکرینی تانور ۞ ایشک اوینی کوللوقده ۞ ایشک
بیغامیلین سو ایچمز ۞ ایشک باشی آغیر اولسه اوزی چکر
۞ ایشک پالچقه باتندن صونکره یل کوسترن چوقدور
۞ ایشک پالچقه باتنده اوستنیده کیندن آرتوق

کوچ ویرن اولمز ۞ ایشک قربان اولمز لیه بهاسی اولور
۞ ایشک قوردی کوزنده مردلیکیندن کیتمز ایشک
لیکیندن کیدر ۞ ایشک گیستدی قویروق کتوره قولاقین
اوسته قویدی ۞ ایشکم اولمه بونجه بتیتجه ایشکومون
قورتدای سیدور ۞ ایشکونک اکوزکیبی اوکاکن
۞ ایشکونک قایم باغلانکریه تانشور ۞ ایشکون
قویروقی اوزانمز اوزین قودوق جاغلار ۞ ایشکه
کوجی ییتمز پالانی دوکر ۞ ایشکه منیمک بیر عیب دوشمک
ایکی عیب ۞ ایشکه منیمک کیرک آته ییتیشنجه ۞ ایشکی
سورن قباحتینه قاتلانور ۞ ایشکی ایشه دوتمز سودن
ایلر ۞ ایشکی ایه سین دین ییرده باغلامق کیرک ۞
ایشکی طویه ایستامق یا او دونه دور یا سویه ۞
ایشکی پالچقده ایشه دوتمک کیرک ۞ ایستدوکونک
اونوت کوردوکونک دیمه ۞ ایشیدن اوصوللو
کیرک ۞ ایشیدن کیم دینلین کیم ۞ ایشلکه ازین بیمکه

حسرت اولور ۞ ایکی آغیر بر اولسه بر آغیر هیچ اولور
۞ ایکی ایلین باشینی ساخلر ۞ ایکی اولن اوچ اولور
۞ ایکی جیتوک بر اصلانه یارادور ۞ ایکی خانخواهلو
ناشتا قالور ۞ ایکی ایلک بر کاروان ایکی عورت
بر دیوان ۞ ایکی کدبانو ارا سینده ایو سپورولمامش
قالور ۞ ایکی قانات بر قوبروق واخی اونکا
نه بوبروق ۞ ایکی قوچ باشی بر قازانده قاینماز
۞ ایکی کولاشاندن بیری باسیلور ۞ ایکی چاپشت
قارین آغر تیمز ۞ ایکی ال بر باشیچوندور ۞
ایکیت سوزی واشی کرتوکی کیرک ۞ ایکیتده
احتیاط شرط دور ۞ ایکیتده کسکین اوخ قیزده
اوخ کسمه هنر دور ۞ ایکیتده اوچ نسته هنردور
آچوب اوخوتق اوزوب کچمق آتوب وورماق
۞ ایکیدی غیرت اولدورور دونی سربار ۞
ایکیتلیق کرلیقدور ۞ ایکیت کیرک آقا سینون

قوتلوقینده دوستنه دوست اوله دشمنه آماج ۞
ایکیت کونکلینی آه آچار ۞ ایکیدون جوهری اوشاقلیقده
بللودور ۞ ایکیدا اولور آدی قالور ۞ ایکیدون
ایوی قامیش کیرک آتی وآدی قارداش ۞
ایکیدون مالی دوربایی کیرک ۞ ایکیدون مالی
کوزی قارشوسینده کیرک ۞ ایکینه ایشین جوالدوز
ایشمز ۞ ایکینه ایلین جوالدوز قوم دورلر ۞
ایکینه نی سابله اوچین دوک صونکره پشیمان
اولمیه سن ۞ ایل آتان داش اوزاقه دوشر
۞ ایل ایلون اورتوکی توشکی اولور ۞ ایل اولی سن
آتمیوبدور ۞ ایل آغیزی فال دور ۞ ایلان اورکیرسینی
کورمز ۞ ایلان اکیلور بو کوردلوکه دوغری کیدر
۞ ایلان ایلان همینچه اژدها اولمز ۞ ایلان چالمیش
الجه ابیدن قورخار ۞ ایلان چالان یاتار آچ یاتمز
۞ ایلانون آقینه ده لعنت قراسینه ده ایلانون

ایستمدوکی یار یوزدور بورنی دیبنده بیتر
ایلان قونشوسینی دورمیو بدور ایلانه یومشاق
دیب ال دوردسه ایلانی خوش دبلیین دلوکیندن
چیقارمق اولور ایلانی اوزکا ایلین دوتمق کیرک
ایلجیه اولوم یوقدور ایلدن قالن آتی بیلغار
ایل دلوسین یازیه آتمیو بدور ایل دلو اولسه
ملا یه کیدر ملا دلو اولسه کیمه کیدر ایل ساغلاین
ایلجه عقلی اولور ایو ساغلاین ایوجه ایل قاریمش
توراسی قاریمیش ایل لر کیچر آتلر دولانور توتش
بیر کرت بیر بوداقه قونار ایل لر مین یاشار
بیکلر یوز ایل لر کوچر داغلر قالور ایلون بیر
اوجی یورغاندور بیر اوجی توشک ایله ویرن
اوکوردی اوزونک دوتسن بیکیدی ایله بیت
دکوملم کیم دیرناق اراسینده اولیم ایله ویرلیق
کیرک که اولمک اوله ایله سان که دوه یه ایت هورر

ایله ساواش که بارا شنده اوتانمیه سن
ایله بیرده اکلن کیم آلتونکا سوکیرمسون ایلین
قراکون بیرام توتور ایلین قباق آچوق کیرک
ایلیچون آغلاین کوزدن اولور ایل بیلاقه دایاندی
قیرقیر ایمدی اویاندی انیانماکیل دوستونکا
سامان تیر پوستونکا انیا نمه بیکه دایانمه سویه
اینجین آچوق بیر انیکون اججکی نه چار روق ولور
نه سیرم ایو ایرانی آچی اولور ایو ایو اوسته
اولمز ایل ایل اوسته اولور ایو بیزوم سربیزوم
ایو بوزاوی اوکوزاولمز ایو حاپیلن بازار
حاپی دوزکلمز ایوده قالن سنونکدور چیخن سنونک
دکول ایودن چیخن قیز چیقدن باخار ایوده بیر
اولینجه یازیده مین اولمک کیرک ایوده اوز
باشین باغلیه بیلمز طویده کلین باشین باغلر
ایودن چیخنده آچوق یوز کورسن ایشون اورار

ایو یی سا خلا ماین ایل سا خلامز ایو یخیلو ربنا
قاییر ور آو ییخیلو رهیچ کیم قاییر مز ایو بینه ایت کیر سا
داشیر غار چیخار ایوه بیتیس قاشان یاغیه بیتیس
قورشان ایو لرده یالغوز قالان ایکییت باسنجاق
اولور ایه سیز باش قرخرس ایه سین لستین
ایتینه سوموک اتار ایه قولینه ایه لیک ایلمه
تنکری ایه لیک ایلر

بالفارسیة

ا اللهم یک یک الرحمن سر بسر آب ایشان آتش
شده آب از دستش نمی چکد آب از سرچشمه
گل است آب با آب وانی میرود آب بی لگام
خورده آب بر آتشش پاشید آب با آتش نخته
مریز آب بزیرش هشت آب در شیر میکنید
آب در چشم ندارد آب در هاون سودن از عقل
نیست آب رفته بجوی باز آید آب را از سر بند
باید بست آب رو یکقطره آبست مریز که عوض ندارد

آب زیر کاهست آب که از سر گذشت چه یک
نیزه وچه صد نیزه آبی که از جوی میرود نمش بهمسایه
میرسد آبزدلش ترکید آخورش میکشد
آب نخورد و سر را فاش کرد آتش بسرم افتاده
آتش که بسر افتاد تا پا می سوزد آتش بی رقیب
نمی سوزد آتش گفتم زبانم سوخت آتش جای
خود وا میکند آتش پاییت آتش دست آ
آتش زبانست آخر پیری ومعرکه گیری آخ از
پوست بر آمد آخر پیری وداغ امیری آخر سایسی
کاهکشی است آخر گذر پوست بسرّاجانست آخر
کار خود کرد آخورش بلند است آخور پای
کاه دانست آدم یکدم آدمیزاد شیر خام
خورده است آدمی چه میداند بر سرش چه می آید
آرزو عیب نیست آدم پخته ویر وزن آن پخته
آستانش بر خواسته است آستان خانه بلند است

آستین افشاند ● آستین ور مالید ● آستین
برکناه میکشد ● آسمان از کجا و ریسمان از کجا ● آسمان
سوراخ خواهد شد ● آسیا بنوبت است ● آسیایی
که خاک بار می آورد درش بسته به ● آتش را سرد
مکن آتش همسایه دو پا دارد ● آش همسایه مزه
دیگر دارد ● آشی بپزم که یکوجب روغن داشته
باشد ● آفتاب بزردی کاهل بجلدی ● آفتاب را
بگل نمیتوان اندود ● آفتاب سر دیوار است
● آقا را بده نمیکند اشتند ترکش خود را پیش فرستاد
● آلوچه با آلو نگرد رنگ بر آرد ● آلوده دامن است
● آمدن با ارادت رفتن با جازت ● آمد شد
کاسه همسایه است ● آنچه کاری بدروی ● آنجا که
عیانست چه حاجت به بیانست ● آنچه از دزد ماند
رمال میبرد ● آنچه در دیگست بکچه می آید ● آن دفتر را
گاو خورد ● آن دکان برچیده شد ● آن روی

ورق را نخوانده است ● آن سر رشته از دست
رفت ● آن کاروان کوچ کرد ● آن ماچه خر مرده که
شیر میداد ● آن ورق برگشت ● آنها که رفته اند
خواب همین دیدند ● آواز دهل شنیدن از دور
خوش است ● آهو گذشت ● آهو دیدی ندیدی
● آه در جگر ندارد ● آه از گل دوست ● آهن
سرد کوفتن حاصلی ندارد **ب** ابروز نست
ج اجل کفش نمدی پوشیده **ح** احمدک بسیار
خوش رو و بود آبله هم در آورد ● احمدک بهمه
نمیرفت بر دندانش **خ** آخر ویرا در زیر حلقی است
سار مغان مور پای ملخ است **ذ** از استر پرسیدند
که پدرت کیست گفت مادرم اسب ● از آسمان آنچه بارد
زمین بر دارد ● از آسیا که برون رفتی با سنگ و
باسنگ چه کار ● از اسب فرود آمد و بخر سوار شد
● از اسب دو و از صاحبش جو ● از آینه و آب

بهر یوشی توقع مکن از آب برداشتن بدریا چه نقص
از اهل بخیه است از بد قمار هرچه ستانی
شتل بود از بی دانه پاشیده دامی هست
از بوی هریسه بتنور افتادم از برای یک
شکم دو منت نمیتوان کشید از باران زیر ناودان
باید گریخت از پای درامد از پرکار افتاد
از تحرکت از من برکت از ترس تیغ مسلمانست
از چاه درامد بچاله افتاد از چشم کور اشک
توقع مکن از خردان خطا از بزرگان عطا
از خرس موی از خر افتاد از دست رفت
از دل بدل راهست از دل برود هر آنچه
از دیده برفت از ده ویران که ستاند خراج
از دوست یک اشارت از ما بسر دویدن
از درویشان برگ سبزی از دویدن طفل
می آید بسر از راست نباید رنجید از زندان

قاب گرگی از سایه خود رم میکند از غلاف
بیرون آمد از کفر ابلیس مشهورتر است از گوشه
بامی که پریدیم پریدیم از کوزه همان برون تراود
که در وست از گرد آسیا ریش خود را اسفید کرده
از ماست که بر ماست از مرگ گرفته که بتب
راضی کند از هر جا بیهیبری خون بیرون می آید
از هرچه بگذرد سخن دوست خوشتر است
از یک دست صدا بر نمیخیزد س اساس
ظلم بر باد است اسب بال مراد است
اسب نقاره چی شده ام اسب بدویدن جو
خود را از یاد میکند اسب و استر بلکد هم نمیرند
اسب و زن و شمشیر وفادار که دید استادی
بکار ما میکند استخوان بزرگی است استر
از حرامزادگی چموش است ش اشتها در یخ
دندانست اشرف خر مشو ص اصیل خطا نکند

بد اصل وفا نکند ط اطلس هرچند کهنه شود پاتاوه
نمیشود ك اکر باور کنم عقلم نباشد اکر هر مرغی
انجیر میخورد یک انجیر در درخت نمیماند اکر رفیق
شفیقی درست پیمان باش اکر یار اهل است
کار سهل است ل الاغ را خدای شناخت
شاخ نداد م امرود است پاییز میرسد امید به
از خوردنست امید در نومیدیست ن
انبان تلاقطب است اندیشه مکن آتش ما دود
ندارد انصاف بالای طاعتست انکار بعد
از اقرار مسموع نیست انکشت برچشم کذاشت
انکشت بر حرفش نهاد انکشتر زنهار امانت
انکشت انکشت مبر تا خیک نریزی انکشتک
میزند انکشت نیل کشیده انکشت بدرکسی مزن
تا در تو مشت نکوبد انکشت بریده را نمک نپاشند
انکشت به بینی نمیتوان کرد انکشت نمای خلق شده

انکشت عسل بدیوار کشیده و اوّل رفیق آخر طریق
اوّل پیاله و دردی اوّل اندیشه آخر زمان کفتار
اوّل طعام آخر کلام اوّل واو ترمی اوّل کاسه و آشکنه
ی این آش و این نقاره اینجا مور با عصا
راه میرود اینجا پشه را در هوا نعل میکنند این
چاه و این ریسمان اینجا موش بعصا راه میرود
این را بکسی کو که تر انشناسد اینقدر چچه زدی کو صلوا
اینجا آهو سم می اندارد و کلاغ پر میریزد این سنک و
این پا سنک این کوی و این میدان این کز و
این پیمان این مرده و این کورستان این سر و آب
این راه این سم اندر عاشقی بالای غمهای دکر

الباب [illegible] بالتركية

ا بابایه در دار تو رور باجه سی
اکری اوله تو تونی دوز چیچر باجه دن باخن قیرقایودن
کلمکه اسیر کز باخ باخشونکی آل آلیشونکی باحمودار

ویلمکدن آرتوق باخن دوغرو باخن کیرک بادنجان
بلا یوقدور بارسیز آغاج معرفت سیز ادم
بازار شیطان ایوی دور بازاره پول سیز
کیدن قبره ایمان سیز کیدر باسه باسه کولاشن
پهلوان اولور باشارچی اونکارچی الله دور
باشن باشه یار امه کوته یارار باشدکی باشه
باشه کلور باشدن کلور ایاقدن خنجر باشن سینه
بورک ایچینده قول سینه بینک ایچینده باشن
قوشون باسیلقان اولور باشن غوغا لوکرک
باشلو باشین ساخلامه نامرد دور باشماق ایاغونکا
وار ایسه چیخار دیشلا باشن مالیلن بخشیدور
باشمی یارار قویمی قوزیلن دولدورور باشی
آچو قون قاچاقی بورکچی دکانیدور باشینی کسیدور
سقالینی دارار باشینه دوشن باشاقچی اولور
باشن یولداشی یوقدور آشن یولداشی چوق

باشین قاشیماقه مجالی یوقدور باشینده بورکی
یوقدور باشی کلین ایاقی یالین باطل لیقدن
چولالیق باغ باغبانونددور باغانه بالاجوقی
بوکونون دانلاسی وار باغده کورنده آغاجه باغله
باغه باغبان کیرک قوینه چوبان باغبان همیش
چاقی کراولور بال بلاسیز اولمز پاچیقه
باتندن صونکره نه یول کوسترورسن بال
دوتان بارمق یالر باللو بال یمیز بالیلن دوز
آجیسی چکمین ارار دکل بالیده سنک بلاسیده
سنک بالوم اولسه آرونغدادن کلور
بالی اولان پرام ایر بالی شیرنیلقیچون ییرلر
بالیق لیستماس قویرو قین دوت بالیقی هاجان
دوتسن تازه دور بالیق بلمه خالق بیلور بالیق
ایستین کوتی ساوق سویه دوزر بالیق بالیق همیشه
نهنک اولمز بای اولدنک بیکلیقی نیدرسن

بابلو باین تاپیق کیرک ❁ بابلیقه تلسین یوخسو للیقه تیز
دوشر ❁ بای دون کیدی دیدیلر مبارک یوخسول
کیدی دیدیلر که ماندن کتوردونک ❁ بایقوش ویرانه‌ده
امیدی یاره کلور ❁ بالیق پیکلیق دور ❁ یامنی یالغوز
یین تایینی دیشیلن دوتار خ بخاری کورلوک
کوکوترمز ❁ بخت دونَنده بوروں سوی کوزه داماً
❁ بخیلون کوری جهنّمده ❁ بخیل چورکین پیمک غم کتورور
د بد اصل اولیسنده وفا کوستر ورصونکدن جفا
❁ بد اصلدن یخشیلیق اوممق اولمز ❁ بدْ و آت اورینه
قیچی بیتو رمز ❁ بد و آت اوکین کوزلر یخشی اکمیک
سوزین ❁ بد و آت آرپه سین آر تورودر ر براق
سرکر دانلیق مایه سید ور ❁ برکت حرکت‌ده دور
❁ برک دوتن برک اولور ❁ برک یرده اوت
قالور ز زنسم خاتوندن قورخارم زنسم اقادن
ل بلادیلوندندور ❁ بلایه صبر ایدن مرادین تاپار ❁

[illegible]

٤٩

بلی دیدوم بلایه دوشدوم ❁ بلی دین بنده اولور
ن بنده بنده‌نی خوار کورسه تنکری عزیز ایلر ❁
بنکز عاشقون کواهی دور ❁ بنیاد سیر بناسُست اولور
پنیرون قوردی اوز ایندن تورار و بو ایلکچه قوش
کلمیش پیلدیر کیچه‌یچو جواورکادور ❁ بو باشده ور
بو داش ❁ بو باشده ور بو یول ❁ بو بیزه جوق
اکمک کیرک ❁ بو خمیر جوق سو کوتورور ❁ بو دقیمایقلین
آم دار اولمز ❁ بو داتی یمزکه کوتده یاوو قدور
❁ بو داتی بو یاین اتی مامی بیر قو یین اتی ❁ بورج اکیدون
اریه ور ❁ بورجلو بورجلونن ساقلوقین ایستر
❁ بورجی ایسته الونکا کیرمسون ❁ بورجلو غم دریابنده
اوزر ❁ بورچیلن چاخیر ایچن ایکی خمار چکر ❁ بورجون
امی نه دورور قورتول ❁ بورچله آرواد آل بورج
اودانوزر آرواد سنکا قالور ❁ بورکسیز باش
آچوق قالور ❁ بورکی یوخا دور ❁ بورنی یوزدن

کسمق اولمز بوز او قازو قده باغلو کیرک بوش
چاناقی دولو چاناقو نکاوور دوغمه بوش دوتان
برک ییر بوشدن بر چخر برکدن یوز بوش
ییروم ماندور یانان کوندن بوغده چورکی
قارن دیلر بوکونکی فرصتی دانلایه قویمق اولمز
بوکونکی اوبکه دانلاکی قویرو قدن آرتوقدور
بوکوزاو کوزه محتاج اولمسون بولاماج قالدی
دلویه بولاماج حقم دورهم بیم هسم آغیزیمه بولاش
بولاماجه چوب سالمه بولاماج آغزیم یاندوردی
حالا پر آتش اولیدی کسک باشوم سیندوردی
حالا پر آتش اولیدی بولاماجه نه بسم الله
بولاماج دانلایه قالسه دیل اورکنور بونده ییر آنده
هوررر بویلیوب کچمک کیرک بو ینوز قوجه یوک
اولمز بویلیه بویلیه کز درینه دوشمیه سن بو یوردوقی
قوللوقه باخ ویر دوکی آنده بها لیقده چورکین اسیرکین

اوجوزلیقده یالغوز قالوری بیتلو ال قوینینه
آپاردی آج کمانه دوشدی بچاق سوسوکه یتیدی
بچاق اوز قینین کسمز پچقو اول گرکی اولمه
پیده ولتون اوغولی اولینچه دولتلونون قولی اولسن
بیکیدور پر آتا قرخ اوغولی ساخلر قرخ اوغول پر آتانی
ساخلیه بیلمز پر الدن سس چیقمز پر آرخه کیم سوکلدی
اتیدوار پرده کله پر الی کیم کسمق اولمز اوپوب
باشه قویمق کیرک پر الیلن ایکی قار یوزدوتمق اولمز
پر ایکیدون چاشتی ایکی ایکیدی آج قویار
پر ایو آدم یتقیلور کوج دوغانه دوشر پر المه نی
کوکه آتسن ییره دوشنجه هیهات دور
پر ایکینه اوزونکا باتور اوزکایه یوز جوالدوز
پر ایکید قرخ ایلده حاصله کلور پر باشه پر تزه یه
پر باشه ایکی یومروق کوجدور پر باشه پر
بورکدن آرتوق باش آغریدور پر باشچی

یوز ایشیچیدن آز توق دور بر بودایین آتون
بوینین دورمزلر بر بوغده ایلین خمیر اولمز
بر بیت قو بیننده یوقدور بر بید ولتون یوز
دولتلوجه کوچی وار بر تیکه نی بیلمین مین تیکه نی
بیلمز بر چراغ که حقدن یانار یاقی نیر بر چراغ که
ایوه کیرکدور سجده حرام دور بر چچکیلن یاز
اولمز بر دلو دورشیچون مین عاقلجه بیلور
بر دلو بیر داش قویه سالسه یوز عاقل چیخاره
بیلمز بر دون گیمک کیرک کیم یامالوقی ایوده تاپولر
بر ده کلین اولسم دوروب اوتوروشمی بیلورم
بر سیز بیشه حرام دور بر قازاندور بر چچه
بر قول ایکی اقایه قوللوق ایلیه بیلمز بر قارینه
ایکی منت کوتورمق اولمز بر کون بیکلیقی بیکلیقدور
بر کون قالمیشیه قیش قیشلیقین ایلر بر کون
بر کوندور بر کورن یولداش ایکی کورن قرداش

بر کونلیقه دوشان دریسی چاروق اولور
بر کیشی بر قاشوق بر کیچه نین قوناقی یوز ایلون
دایاقیدور بر لیک بیتونلیک بر مرس
ایکیده سکیرتمق عیب اولمز بر ویرمه ایکیه دادانور
بر ویرمینجه ایکی آلمق اولمز بر واریدی کیچه دن
برده دوشدی باجه دن بره نه اوله بوزوکه
نه اوله بر یی کنده قویمزلر یدی دیدی یدیسی
صدقمی زیس ایوینه آپارور نک بز اوغری
اولدوق آدینلیق اولدی بز اطلس بیری
بیری دوتسه بد اصل اصللو ایشی ایشلر بیس
چاناقیندن بول قاپار بیسون چو کیسنه کوزی
اولن بیددور بیش بارماق تین اولمز بیش
باتمن دارونون هاوی موندن آز (برابر) توق اولمز
بیشیکون بورونی اته یتمینده دیرایبو بدور بیشیکون
قاچاجاق بیری سامانلیقدور بیش بارماق اتلو

اولسه بیر پره یا یوشور ۞ بیش ایشکلو خواجه دود ۞
بیشیک کد با تونی کورلیستر ۞ بیشیکون قانانی
اولتیدی سرچه نون تخمینی بیر اوز بیندن کوتورودی
۞ بیغامیلن جج اولمز ۞ بیغرض سوز داشدن چیخر
۞ بیقینه باخمه خراسانلو دور ۞ بیک اوغلی لالاسیلن
اونیار ۞ بیک دید وکونک نه دور بکنمد وکونک
نه دور ۞ بیک اولدونک بایلیقی نیدرسن ۞
بیک ویرن آتون دیشینه باخمزلر ۞ بیکیلن ارشن
باشدن اولور و اغیلن اریشن بالدن ۞ بیکلرون
بیرالی او و دوری بیرالی سو ۞ بیک نظر بیدن دوشن
حق نظر بیدن دوشر ۞ بیوک باشین بیوک بلاسی
اولور ۞ بیلدیرچین دو تمکه نه کیرک شرب دور
۞ جواله سال ۞ بیلمک عیب دکل ۞ بیلمینه بیلدورر
بیلودن کلن آرخام اولمه آزدومدن کلن آرخادور
۞ بیل ایلن جای اوکی باغلانور ۞ بیل باغله اوکه

دوشس بیمارون ساغالماقه قسمتی اولسه حکیمه قارشو
کلور ۞ بیوکلرده کوج اولور یالان اولمز ۞ بیوکلرون
سوزی داش کرتوکی دور ۞ بیوکین تانیمین تکریسین
تانیمز ۞ بیوک تیکه یوغاز ییرتار ۞ بیوکلیق کرسیلن دور
۞ بیوکلر کینی دوه کینی ۞ بیوکلریلن کشوراکن یوغونین
اوز بینده بیلسون ۞ بیوک تیکه کوزچارالدور ۞ بیوقت
بانکلاین خروس باشینی باده ویرور

بالفارسیه

۱ یا ازکلیم خویش چرا دورتر کشیم ۞ با بدان سرمکن
که بد کردی ۞ پا پس کذاشت ۞ پا بر پی او نهاده
۞ با بدان منشین تا بدی نه بینی ۞ با پی او بان نان
بادب باید خورد ۞ با خرس بجوال مرو ۞ باد بمشت
دارد ۞ باد باران آورد بازیچه جنک ۞ باد برد
پا در رکاب شده ۞ پا در هوا میکوید ۞ باد پر انست
۞ بادنجان بد آفت ندارد ۞ با دوستان مروت
با دشمنان مدارا ۞ بادی ببروت خود افکنده ۞

باو درصر نامیکند با درو بساز تا بدرمان برسی
با دوست است با دو بیماست پا را بقدر گلیم
خود دراز کن بار بر خر لبست بار بقدر قدرت
الاغ باران بسر کرگ بسی بار یده بار بردار است
بار سبک زود بمنزل میرسد بازی بازی
باریش بابا هم بازی بازی گوش است بازار
زده شده باغبان را وقت گل گوشش کر است
باغ بالا آسیای پایینی ندارم بالاتر از سیاهی
رنگ دگر نباشد بالش نرم زیر سرش گذاشته
بالش از زیر سرش کشیده بالانشین کم خرج است
بالاخوانی میکند بالین پرست است باهم شیر و
شکر ند پای خورده است پایش بکودال فرو رفت
پای خود را محکم کرده پای کشیده است پای
بز گرفته است پایان شب سیه سفید است
پای چراغ تاریکیست پایش بزمین نمیرسد

پایش بسنگ آمد پای برافکنده است پای فشرده
پایدار است ب بپف کاسه گری بند است
بپای خود بسلاخ خانه آمده بپوست مردم افتاده
بپال دیگران می پرد ج بچه تا نگرید شیرش
نمیدهند ح بحلوا پزی صد کس آتش کند بحلوا دادن
یکی خوش کند بحرف روستایی میگیرند اما سر
نمیدهند خ بخت بد بین کز اجل هم ناز میباید
کشید بخت چون برگشت پالوده دندان
می شکند بخدا کار چو افتاد خدا ساز شود
بخشنده بلا نه بیند بخل بخیل و ضنت شیطان
برابر است بخیه بروی کار افتاد د بدبین
همه جا در خور نفرین باشد بدخواه بمطلب نمیرسد
بدمست را بو لی سرمست را هو لی بد مکن که
بد افتی بده تا بدهندت بد همسایه را همسایه
داند بدی را نیکی کار عبدالله انصاری ر

برابر خرج پاک میکند ۞ برات مانیه سر کردانیست
۞ برات عاشقان بر شاخ اهوست ۞ براحتی رسید
انکه زحمتی نکشید ۞ برای مصلحت بوتهٔ بکون خر زنند
۞ بر بال زد ۞ بر خر مردم سوار مشو ۞ بر دامنش
گردی نمی نشیند ۞ برد باری بود نه طرّاری
۞ پردهٔ مردم مدر تا پرده ات ماند بجا ۞ پرده از
روی کار برخواست ۞ بر سر فرزند آدم هرچه
آید بگذرد ۞ پرسان پرسان بکعبه میتوان رفت ۞
بر شیر نر زین میگذارد ۞ برش رفته و کمش مانده
۞ برعکس نهند نام زنگی کافور ۞ برکت در حرکت
۞ بر کرسی نشاند ۞ بر کس مپسند انچه بخود نپسندی
۞ بر کنده به ان چشم که بدبین باشد ۞ بر کهنه زن که
نوکر انست ۞ بر لنگ زد ۞ بریسمان کسی بچاه مرو
ز بز بازی میکند ۞ بز بچه اغ پا میکند ۞ بز راغم
جان و قصّاب راغم پیه ۞ بز را بپای بز آویزند

۞ بزرگی بایدت بخشندگی کن ۞ بزرگی مال و خرجی
دارد ۞ برنگ خمیر بهار راست ۞ بز گیری میکند
س پستان مادرش را میبرد ۞ پس دست
کرد ۞ پس سر نمود ۞ پس گوش افکند ۞ پس
زانو نشسته است ۞ بسیار سفر باید تا پخته شود خامی
بسیلی روی خود را سرخ میکند ش پشت دست
بر زمین گذاشت ۞ پشت پا زده ۞ پشت دست
بدندان گرفت ۞ پشم در کلاه ندارد ۞ پشمش کم ۞
پشه چو پر شد بزند فیل را ط بطپانچه روی خود را
سرخ میکند ع بعد از خرابی بصره غ بغداد اش
خرابست ک بکاهل کار فرما ۞ بند بشنو ۞ بکرد
تا بکردیم ۞ بکن بمن ده ۞ بمیر زن سرما ۞ بکوب بکوب
همانست که دیده ۞ بگیر و به بند و بدست من
بپهلوانش ده ل پل آنطرف آبست ۞ بلقمان
حکمت آموزی چه حاجت ۞ بلندی بلندی نیست

تا پستی نباشدن پنبه از گوش بدر باید کرد
پنبه در گوش خود گذاشته پنجه بر روی او زند
پنج انگشت برابر نیست بنشین می آید بنواز
که جنگ در گرفت و پوست پلنگ اگر مبارک
بود از پشت پلنگ کنده نمیشد بوستان از خر
پوست سگ به بر و کشیده بوسه به پیغام سیر نشند
پول آنکس دهد که هشیار است بوی مشک را
پنهان نمیتوان کرد بوی عشقی از و نمیشنوم
بوی برده است بوی فتیله شنیده بوی
خیری از و نمی آید ٥ په په چه پاکیزه است پهلو
تهی میکند بهر کاری که همت بسته گردد اگر خاری
بود گلدسته گردد بهر یک گل منت صد خار
میباید کشید بهشت را بهشتی اگر دنیا را نهشتی
پهلوان زنده خوش است پهلو داده پهلو
دار است پهلوی چربی دارد پهلوی تو که نشست

که دیوانه نشدی ی پی پیر مرو تو در خرابات
پیچیا بی مال و خرجی ندارد بیدرد مباش بی وفا و
بی در رقص است بیرو هزار عیب بی را
نور کرده پیش از ملا منبر میرود پیش از استاد
دکان گرم کرده پیش گاو لی معلق مزن پیش از
عید بمصلی رفته بیعلت قمی بیطاری کار سازی
پیغمبر اوّل دعا بجان خود میکند بیگانه اگر وفا کند
خویش منست بیکار کنی به که بیکار باشی بیکاری
کاهلی بار آورد بیک پهلو افتاده بیک گل
بهار نمیشود بی مکر خراسانی پیمانه عمرش پر
شده بی واتوره قزوینی بی یاری از بیچاری

باب التاء

بالترکیه | تات آته مینده ی تنگریسینی اونوتدی
تات پالچوقه بات تات سوزینه دوترلر
تات سوزینه قویمزلر تاتون کلیشی ترکون کیدیشی

تاتی دوکسن آقچه چیخر کوزی دوکسن بوغده
تاخمیشیکن شقیلدار تازه وادلو اولور تارتیون
ایه سی واریه دوشانو نده تنکریسی وار تالاندوقیه
تالاندوق نقاره سیندن دیکلندوک تاپلیق آفت
دور تاووق سوا ایچر تنکریه باخر تای وتوشدن
قالمق اولمز ب تیرنمه قودوق تقصیر اولورسن
تیوک داشی ایلن تیوشمین تیوک آلتینده اولور
تیسیلن اوزی قوی دوشمه قارنی چاتلر خ
تخته سیز دور ... نون باشی آغیر طرفه میل
ایلر ترکمان توچیدور کیده کیده دوز اولور
ترکون بو دور بودو ... ی ماتون جانین آلور
ترکی آت ییخر تاتی آت ... ن من ییرم قرداشم
ینکی ووزر ز تزک یاشدور قوناقی نه ییر ف
تف ایتسم سغالمه دوشر ق تقدیر تغییر تاپمز
تقدیره تدبیر اولمز ك تکبرلو یه تنکری ویرمز ل

تلسمک شیطاندندور تله دن سیچرین تولکی پرده
تله یه دوشمز تلسن پشیمانلیق چکر ن
تنذسو کورپی ییخر تنکری ویرن دولتی بنده آلمز
تنکری ویرنه ویرور ایله قاییغودن اولور تنکری
ساخلاینی قورت ییمز تنکری تقدیرین بنده پوزمز
تنکری ویرن دولتون زوالی یوخدور تنکرینی
آرآده کورمک کیرک تنکری ویرنه دولتی
کیمه دن یوخ منتی تنکری درکاهینده ده آدمون
آدمی کیرک تنکری یا... ورن چراغی ...ه کیچورمز
تنکری سیز ییرده اول حاکم سیز ییرده اولمه
تنکری تعالی بیرقاپودن باغلاسه بیرقاپودن
آچر تنکری تعالی قا... نی پیغمبر تیوکیلن وورر
تنکری آج ایستینی بنده دو یوره بیلمز تنکری
ایشکی تاپوردی بو نیوز ویرمدی تنکرینی چاقیرتازینی
ییراخ تنکریدن کلمه خلقدن نه کلور تنکریسین تانیمیندن

نه اومرسن ۞ تنکری کوز ویرویدور کورمکیچون ⁘
تنک یوزا ایدسین رسوالیقه یتیرور ۞ تنکوزدن
تورخان دار واکمز ۞ تنکوز تنکوزنی کیمز ۞ تنکوزی
یابنده اکین ۞ تنکوزدن باشی آغیر اولسه اوزی
کوتوزور ۞ تنکوز بیشه دن کوسیش بیشه نون جبری
یوق ۞ تنور قیز قینیکن الکی یاپک کیرک ۞ تتی تندن
آییرسق اولور کونکلی کونکلدن آییرسق اولمز و
توبه توبه اورکان کوته نه توبه ۞ توتون آجدن
خبری یوقدور ۞ توردن سیچرین توشش دانیلن
یواشمز ۞ توره دوشش صبر ایله اوزین اولوسه
دیرور ۞ توکدوقین کیمه یالامز ۞ توکل رحتلیقدور
۞ توکولن دوکولمز ۞ توکینی دریسیچون قاوارلر
۞ توکلینون بازارده نه ایشی وار ۞ توکلینون
قباله سین او خودیجه دریسی بوغازینه ییقیلور ۞
توکلی توکلیه بیوردی توکلی قوروقیه بیوردی ۞

توکلی واردور باشی قاپار قوردون آدی
بدنام دور ۞ توکلی چوق بیلد وقیندن دالوسینه دن
تله یه دوشر ۞ توکلیه دیدیلر کواهونک کیم دوردیدی
قوروقم ۞ تولکه نون ابی اودور کیم دوتدوقین
قویه قاچانینه یو کوره ۞ تولکه کیبی قور وق بولر
ی تیز آشنا تیز کسیلن اولور ۞ تیز دولت
باشه کیتمز ۞ تیز بیرن تیز بخیلور ۞ تیکان اکن کل
کوتورمز ۞ تیکانه قارشو آخا سق باشدر ۞ تیکمک
ارلوک دور ۞ تیکه آغیزدن دوشسه الکمه کیرک
۞ تیکه ایلن دوست اولن دایم کوسولو اولور
۞ تیکه دوستی دوست اولمز ۞ تیکه سین یالغوز
یین تاینی دیشلین دوتار ۞ تیکه قارین دویورمز
محبت آز تورور ۞ تیکه نی او قدر کوتور آغیزونکا
سیقیشه

بالفارسیه

ا تا بزرک نکیری تب راضی نمیشود ۞ تا چه نخواز علاف

بیرون آید تا جیب نکنی راست نخوانند نگین را
تا خود فلک از پرده چه آرد بیرون تا زیری و
بود مرگ یکیست تا شب نروی روز بجائی نرسی
تا غم نخوری بغمگساری نرسی تا مار راست نشود
بسوراخ نمیتواند رفت تا مرد سخن نگفته باشد
عیب و هنرش نهفته باشد تا نباشد چیزکی مردم
نگویند چیزها تا نپرسندت مگو از هیچ باب
تا نخوانندت مرو از هیچ در تا نخری نه بنده
تا نزائی نه فرزند تا نقش است بخش است
تا ندهی ندهندت تا نجوئی نیابی تا یار که را خواهد و
میلش بکه باشد ب تبش تند است خ تخته
بر سر استاد زده تخته بر تخته افتاده تخته بند
کرده است تخته از زیر پایش کشیده د تدبیر
با تقدیر چکند ر ترازو دو سر دارد ترازویش
از هر سر قلب است تربیت نا اهل را چون

گردکان در گنبد است ترت و پرت کرد ترو است
تر دامن است تر زبانست تر شده است
ترک جوشش نمیخورد ترکی میگوید ترکی تمام شد
ترکتازی میکند ترنج زرت را بجا مزن تر و
خشک با هم میسوزد تریاکش تخت است
تریاکش نرسیده ش تشت او از بام افتاده
تشنهٔ دیدار است تعریف خود کردن بیه
جا و بیدنست تعریف کن آشناست تعجیل کننده
پر و شیطانست ع تعجیل و شتاب را ضرر
بسیار است تعجیل بد است ولیک در خیر
نکوست ف تفاوت از زمین تا آسمانست
ق تقدیر چو سابق است تدبیر چه سود ک
تکیه بر جائی نتوان زد بگزاف ن تن پرورست
تنگ چشم است تنگ ظرفست تنگ مگیر
تا بر تو تنگ نگیرند تنور تا گرمست نان توان بست.

تنها خوار تنها میراست تنها بقاضی رفته تنها خور
برادر شیطانست تنهایی سزاوار خداست
و تواضع آب حمام است تواضع ز گردن فرازان
نکوست تواضع کم کن و بر مبلغ افزا تو چلاق و
من چلاق یکدست توکل و من کل سربسر تو کور و
من کور روشن توکل مایهٔ رستگاری توکل
ولینعمت است تو نیکی میکن و در دجله انداز که ایزد
در بیابانت دهد بازی تیر تار است نشد کار
نکرد تیر از پی تیر میبرد تیر را می اندازد و کمان را
پنهان میکند تیری که از کمان جست بر نگردد
تیرش بر سنگ نه آمد تیر آورست تیری بتاریکی
می اندازد تیر روی ترکش است تیشه مشو که
تنها بطرف خود تراشی تیغ کوشتیش من برنده
تر از تیغ آهنین تست تیکه مفتی نیست تیکه گلوگیر است

باب الثاء بالفارسية

ا ثابت قدم بندکی غم روزی نخورد ثابت قدم
بصحبت بد بد نمیشود ثانی اثنین عوج بن عنق است
ثانی خود ندارد م ثمر از درخت بید نخواهند
ثمری ازو ندیدیم و ثواب راه بخانهٔ صاحب میبرد

باب الجیم بالترکیة

ا چابالاسق کوجلو الینده فایده
ویرمز چاتار چاتار چاتلاسه زرداب جانیدن
چیخمز چاخیر ایچن مالین ییر بنک یین عقلین ترایک
یین عمرین چاخیری کیچیه ویرسن قورده داوویلر
چاروقینده الیستر یکین دولاقینده تاپار
چاروقی چخال آپاردی چالار وقیز چخال قالدی
چاشمق عیب اولمز چاغیر یلمین ییره کیتمک کیرک
چال بلاوی چاغیر حقی جامیش بالاقین کورنده
آنغیر ور جاندن کچینجه جانانه یتیمسن جاندور جگر
قاندور قینار جانغینده اولمینه جندر لمک نیله سون

جابلده سوز الکلمز کنسبدده قوز چایی واشی چایی
قوشی چایی داشی ملچی آغیز کتور ریماقه ب
چیلا قون حر امیدن نه پرواسی وار جبه جوشن
قضا اوخین ساغلامز خ چخماق دور سینجه داش
اود ویرمز ر چراغ اوز دیبینه ایشیق ویرمز
چراغ چراغدن یانار چراغه بیر قاچ پیه یوز
اوپوشدن آرتوقدور چرچی ایشکین وار
کیسی او کارسن چرچی کیسه سیندکین ساتار
چرخون گردشیندن غافل اولمق اولمز چرکه
دن چخماق اولمز جر یلدا تمقه بز وم وارشقیلدا تمقه
قوزوم ف جفا چکمینجه راحت گورمق اولمز
لـ چکیشمینجه برکیشمز چکورتکه مینی بهره یه دوتر ل
چلتوکچیون نه سی کیدر آلیاوتون آروادی بیر
تیلماقدن م چاق چورلو یه دکر چمچه دوتن سندن
ساریدور چمچه قورومز کوندور ن جنت الله

کیرمسه جهنمه یورشکر و چوپان وایاقیلن کلین اتاقیلین
چوپان سوقاتی موجلیقدور چوپانون کونکلی
اولسه تکه دن پنیر دوتر چوب بولا ماجه سالور
چوبوقی یاتشیکن الکمک کیرک چوچون چاره سی
قولاق ویرمق جو صه همیشه سبد التینده قالمز
جوجیه بکلیق ویردیلر آناسین ایشیکه
بیندوردی جوخلوق بخلوق جوروکلیق وجه
یارامز چوق بیلن آزسویلاشر چوق بیلیش
تولکی باشیندن ایلیشور چوق دوغرو وار
که یالاندن بیکدور چوق سوز قرآنه یاراشور
چوق شورین جنجار ورسن چوقی تنکریدین
ایستمق کیرک چوقلین آزون اوینی اولمز
چوق یاشن چوق بیلمز چوق گزن چوق بیلور
چولمکده ات توکندی چغندر باشن قالدوردی
چولمکه ویره ویره چخر قازان بهاسی جومرد

دارلیقه دوشمنون نامرد مال ایه سی اولمسون
٨ جهد چاروق ییرتر جهود المکین ییوبارنی
ایو ییده یاتمق کیرک ی چیمین مردارا
وکول کونکل بولاندورور چخماقون نیمکی وار
چید اجو اله سیققیشمز چیدانی اوغورلین ییرین
ایلیک کیرک چیک نخود آغیز بیده ایبلانمز
چیلاچه کلن چاناقین کیر وسینده دوتمیودور
چیم سیل اوکین دوتمز چینه توکوریولد اشدن
قالمه بالفارسیه ا جا در چشم
دارد جا در نوطناب نو جادو سخن است
جا ره بیچاره کیست چاشته خور بهتر از میراث
خوار است جا گرم کرده جا کجا خوش است
انجاکه دل خوش است جام بر سنگ زد
جامه باندازه تن دوختند جامه بدندان گرفت
جامه در نیل کشید جامه گذاشت جانا زبان‌ها

سخن میگوید جان بلب رسیده را تریاک
چه سود جان تا ندهی وصال ممکن نشود جان
در میانست جان کرد جامه کرد چاه تاریک و
راه باریکست چاه کن همیشه در ته چاهست
چاه نکنده منار میدزدی جای خر بستن انجانیست
جای خود را گرم کرده جای نیکی بدی
جای دم زدن جبرئیل نیست جایی بنشین که بر
نخیزانندت جایی که نمک خوری نمکدان مشکن
ب چپ افتاده چپ داده ر جراحت
سنان به میشود جراحت زبان به نمیشود
چراغ از بهر تاریکی نگه دار چراغ پیش آفتاب
پرتوی ندارد چراغ بپای خود روشنی نمیدهد
چراغ تا روغن دارد میسوزد چراغ را در پس در
گذاشت چراغ در زیر دامن دارد چراغش
روشن شد چراغ میداند که روغنش از کجاست

چراغ هیچکس تا روز نسوخته چراغی را که ایزد
بر فروزد هر آنکس پف کند ریشش بسوزد
چراغی که در خانه ضرور است بمسجد حرام است
چرب پهلوست چرب زبانست چرب و
نرم است ش چشم بر راه او نشسته چشم پا
آبی دارد چشم خوابانیده است چشم خود را
کرم کرده چشم راست محتاج بچشم چپ نشود
چشم راآب داد چشم دریده است
چشم سیاه کرده چشمش راه گرفته چشمش
چشمها دیده چشمش سفید شده چشم فلک
درمیان سر است چشم فلک کور است
ف جفتی کرده جفت و طاق می بازد
جفتش را گرفته ك جگر جگر دار جگر جگر است دگر
وگر ل جل برکاو بست جلاجل را بی دایره مینوازد
ن چندان سمن است که یاسمن پیدا نیست

چندمرده حلاج است جنگ اوّل به از صلح
آخر است جنگ زرگری میکنند جنگ دو سر
دارد جنگ سگ و گربه تماشا دارد و جواب
این نه جنگ است جواب عربی عربی است
جواب ابلهان باشد خموشی جوانمردی در
نمک خوردن ظاهر میشود چوب که تربیت
کرده آبست باآب فرو نرود چوب خدای
صدا ندارد چوب در سوراخ زنبور میکنند
جو پای کریوه فایده ندارد جو یکی بزرگر
دار و غه است چوب را از بهشت آورده اند
چوب نرم را کرم بیشتر خورد چو تیر از کمان
جست ناید بدست جوجه همیشه زیر سبد نمیماند
جوحی نداشت کاری برخویش زد درفشی
جوز لشکن طالع ببین جوز در گنبد می اندازد
چو نام سگ بری چوبی بدست گیر جوی طالع زر خوار

هنر به جو بنده یابنده است لا جهان را بحکمت
گرفته اند جهان گشتن به از جهان خوردن
چه خوش بود که برآید بیک کرشمه دو کار چهره شده

باب الحاء بالتركية

ا حاجى حاجينى مكه ده كورر گردگرى
دكير مانده حاضر اوغلان باباسى حاضرينه شاه
ويبق كيرك حالينى بيلن كالملدور د حديندن
اوتان زبان چكر ر حرامه قارشيدون كوكلوكى
دولوكو تور حراميليق ايله انصافونك الدن
قويه حرام حلالى آيارور حرامزاده عيب
كوريجى دور حرام ييم شلغم ييم حراموون
بركتى يوخدور حرام وار حلاله دوز حريص
دنيادن دويمز حريف سغالى دوزكيرك
س حساب حسابدور حسابى قرداشونك
حسرتى كوره آيارمق اولمز حسودون كونكلى

جهنم حسود اوزكا ايچون اودايلار اوزين يانديرور
ق حق انصاف ايچينده دور حق اينجه
لور اوزولمز حق دوغريده دور حق كلسون
ناحق كلمسون حقم دور بولاماج هم ييم هم يقمه
بولاش حقون وير دوكينه شكر ايتمك نعمت
آرتورور حقيقت سيزدن ايت ييكدور
حقيقت ايده اولور حق ييرين تاپار
لـ حكمت سيز هيچ ايش اولمز ل حلال زاده
وايه چكر حلال اينجلور اوزولمز حلال حاصلين
حرام عذابيلن حلم قليجى كسكين اولور حلوا حلوا
ديمكيلن آغيز شيرين اولمز حلوا شيرين نفس
كافر حلوا پشورمق آسان دور ياقين بال اوله
حلوا اصفاسيندن اوتر وتوتون جفاسين
كورمك اولور حلوانى ييميشم اشكى مينميشم تا ده ور
قوى باغيرسون م حمام ده اوخومق غريبليقده اوكو تنكى

حمّام سوهیلن دوست دوترسن حمّامه‌کرن
تزلیوب چیخرن جنکون آخری سوا شدور
جنکیلن آغویا لاماق اولمزی جیفی دشمنه
قویمق نامردلیقدور حیوان آرو قلیقدن
اوزولور انسان یوقولیقدن حیوان
سوزه بیتمیندور

الفارسية

ا حاجی حاجی را در مکّه بیند حاضر باش ناظر
مباش حاکم تمام گوش است حال
هر کس موافق قال است حالش را مپرس
رنگش را ببین ر حرام خورم شلغم خورم
حرام روزی را با تنگی سال چه کار حرامزاده
آخر کار خود میکند حرف از روی حرف
بر میخیزد حرفت مرد زینت مرد است
حرفت آموزی از حرقت مفلسی نسوزی
حرف حسابی جواب ندارد حرف راست

تلخست حرفی گفتم نگفته باشم حرفی که بجایی
نرسد چند توان گفت حرکت موجب برکت
حریف باخته با خود همیشه در جنگ است
حریف حریف خود را می شناسد حریف
رنجانست حریف نیستی دست بردار س
حساب حسابست کاکا برادر حساب دوستان
در دل است حساب که پاکست از محاسبه
چه باکست حساب ماست بندان یزد است
حسرت بگور خواهد برد حسود بمقصود نرسید
حسود بجود نرسد حسود همیشه در آتش است
ق حق تلخست حق بمرکز خود قرار گرفت
حق گوی همیشه از پای آویخته است
حق گوی در پیش هیچکس جا ندارد حق نمک را
نگاه دار حقیقت ناپیست بی نشان حقه بازاست
ك حکم حاکمست و مرگ مفاجات حکیم

حکیم باشد خودش نمیرد ل حلال با حساب
حرام با عذاب حلقه بر در زد حلقه بگوش است
حلوا شیرین نفس کافر حلوا حلوا گفتن دهن را
شیرین نمیکند م حمّام زنانه شده حمّام
روستایی را خوش آمد حمّام جای خربستن
نیست ی حیا در چشم است حیا حصار ایمانست
حیا در شکم شرم پنهانست حیف دانا مُردن و
افسوس نادان زیستن حیف کسی پیش
کسی نماند حیف برادر کاشکی است

باب الخاء بالترکیه

ا خاتون کیرک بیک دوغه
خاطر قالسون یول قالسون خاطر ایچون
آغو ایچمک اولمز خاله ایو بینه دادائی ایرا ایو بینه
خیر ویرمز خانخواه خانخواه حسابین اوزکونکلنده
ایلر خاین ایکی دنیانون مردودیدور

ب خبر ایلن خیاره آقچه ویرمه تیز اوجوز
اولور خبر خیر کیرک خبر لشمق عیب اولمز ر
خراب اولمینجه آبادان اولمز خرس ایلن
جواله کیرمک اولمز خرمنون دیبین کینک
قوین باشین قاوشدوره بیلمز خرمنون صوکی
ابدال روندور خرمنینه سو باغلادی
س خسته یو خاشقادور ط خطا انساندن
باشدور خطر ونک دیلوندن ل
خلق دیلیندن قورتولمق اولمز خلوت اوله
قورت یوکورک اولور خلیفه کیسه سیندن
حاتم لیق ایلر خلیفه تاجونک آلور بهاسین
ویرور م خمیر لوبیه چورک بورج ویرورلر
و خوارلیق طمعده دور خوبرده وفا اولمز
خوشلیق زحمت ویرور خوشه یونون پیر
باشی اولور خوبین بیلمین آتون اشسینه

و و لانماق کیرک ی خیر الیستین اوکینه
کلور خیر دی خیر تا پاسن خیر سا قینک قونشونکا
خیر کلسون باشونکا

بالفارسیّة

ا خار راه در نظر طالب کل است خار در راهش
می شکند خاک ره راهست خاکش رنکین شده
خاک او با خون تو برابر است خانهٔ اتش را
بجز وس بار کرد خانهٔ پینواچه پنج وچه شش
خانهٔ پر شیشه را سنکی بس است خانهٔ پر
از دشمن به از خانهٔ خالیست خانه بردوش است
خانه فروش است خانهٔ درویش را شمعی
به از مهتاب نیست خانهٔ ظالم باه مظلوم برباد است
خانهٔ خرس و آونک انکور خانه روشن
میکند خانه که دو کد بانو داشته باشد خاک
تا زانو باشد خانهٔ همسایه یانه میکو بند
خاموش نشین و فارغ از عالم باش

خایه کذاشت د خدا پرست شکم پرست نباشد
خدا به بنده از رک کردن نزدیکتر است
خدا بی عیب است خدا در و ر ا بدوستان
میدهد خدا از اکسی ندیده بدلیل شناخته
خدا دیر کیر سخت کیر است خدا کشتی انجا که
خواهد ببرد خدا یار ریکسانست خدا یکی ومحبت
یکی و یار یکی ر خر از دکان پالانکر کریزد چو بیند
جو فروش از جا نخیزد خر از کاو فرق نکرده
خر پهلوست خر پیر و افسار رنکین خرج از کیسه
خلیفه میکند خرج باندازهٔ دخل است خرچه داند
قیمت قند و نبات خر خفته جو نمیخورد خر خواجه و
خر من خواجه خر خود را از پل کذرانید خر را
بجا ی به بند که صاحبش راضی باشد خر را خدا
می شناخت که شاخ نداد خر را بجر انداز و
دوال را بدور انداز خرس عجبی تله افتاده

خرس که خدا میست خرس خوانسارست
خر سواری یک عیب افتادن و عیب
خرش خوش راهست خر کره کند بارا
زنگان خر که از خر بماند یال و دمش را باید
برید خر مرده و صاحب ناراضی خرمن کهنه
بباد میدهد خرمن کوفتن کار رنزنیست
خروس که بیوقت خواند سر بباد میدهد
خر همان خر است پالانش نو شده خری
که ببام برده فرود آرد خری زاد و خری
زیست و خری مرد س خس بدهن میگیرد
خس پوش کرده ش خشک مغز است
خشک و تر باهم میوزد و خواب برادر
مرگ است خواب بیمار تعبیر ندارد
خواب خرگوش میکند خواب چهار پهلو
میکند خواجه آنست که باشد غم خدمتکارش

خوبان همیشه در آزارند خوبی ضایع نمیشود
خوبرویان کشده رو باشند خودپسند
خداپسند نبود خود بین خدابین نباشد
خودش در خانه و سهمش در صحرا خودفروشی
میکند خود کرده را تدبیر نیست خود کشته
حافظ را خود تعزیه میدارد خوش
آن زمان که برآید بیک کرشمه دو کار خوش
خوی همیشه خوش معاش است خوش سودا
شریک مال مردم است خوشه یک سر
دارد خون تو از خون ما سرخ تر نیست
خونش بجوش آمده خون را بخون
نمیشویند خون گرفته بدستش افتاد
خون گرم است خون میخورد و آن تیغ گوهر
دار است خوی بد را بهانه بسیار است
خوی تو گرفته بود بوی تو گرفت خوی

شیر خوار کی باجان میرود ❁ خویش است
که در پی شکست خویش است ی خیر بگو تا خیر
بیابی ❁ خیر راه بنجانه صاحب میبرد ❁
خیکی ندریده ودوشابی ریخته ❁ خیمه بصحرا زده

الباب الدال

بالترکیه ا داد انانیلن قودورن پیر
اولور ❁ داد دوزیلن دوز دادیلن ❁ دادلو
سوزون دادلو جوابی اولور ❁ دادملو
دور دویملو دکول ❁ داده داده یوخ اولور
وامه دامه کول ❁ داش اوسته اکین اولمز
❁ داش آتار باشین دوتر ❁ داش تولک
قوش آرخاسیلن اودون کتوره ایبانمه
❁ داش داشه سوگک دور ❁ داش داشی
سیندورور ❁ داش داشه سوکشه دیوار
اولور ❁ داش دوشدوکی یرده آغیر دور

❁ داش دکنه بللودور ❁ داش دیشینه
دکدی ❁ داغ نه قدر اوجا اولسه یول اوستیندن
آشار ❁ داغده کی کلمیش باغده کینی قاوار ❁
داغ داغه یتیشمز آدم آدمه یتیشور ❁ داغ یریسه
ابدال یر ور ❁ داغه در دیسن داغ جواب
ویرور ❁ داغار جوق الکی قارین دویورمز
❁ داغارجو قلویه نوبت یوقدور ❁ داغارجوق
جوق الکینه داد انن دولت باشینه ایپ
تاخمز ❁ دایه غنیمجه یتقیق اولمز ❁ دام دیرک
اوستینده دور ❁ دانه آلان داد اندی
دانه ساتان آلداندی ❁ دانه ایلن داد انور
❁ دانا بوزاو یوردده قالمز ❁ دانیشو قلو آش
دادلو اولور ❁ دانشو قلو سوز داغلر
آشار ❁ دایی دایی دیدوکوم دیرچه قوشچوندور
❁ دایو تک سنکا دایانون سن دایونکا

برک پاپوش د دده لردن بوجهر اوکوت
دکیرمانی اوزون یوکوت س دردسیز
کونکلده محبت یوک آچمز دردون درمانی
عارسیز لیقدور دردسیز اولسه دیر یلمقه
نه کیرک دردچوق دینکلین یوق دردو
ویرن درمان ویرور درزیه دیدیلر کوج
اکمینه سین باشینه سانجدی درویشون
اولدوقیندن دروندیواروں قولاقی
وار درویش لیق سلطانلیق دور درّه
ایه سیز اولسه تنکوز تپه یه چیخر دریایه قطره
نیلر دریادن بیر دامز و اکسوک درسینه
سامان تیر ش دشمن ایشین ایشلیوب
دشمنکام اولمق کیرک دشمندن دوستلیق
اومق اوداین سویی بیر یره ییقمق دشمن
سنی داشین سن دشمنی آشین دشمن

قاینچه ایسه اونی خوار کورمه دشمنون دوست
اولماقی فرصت بولینجه دشمنون کیچیکی بلا بویوک
دشمنه قویمق ییکدور دوسته محتاج
اولمقدن دشمنی حقیر سایمق اولمز ع دعواجینک
قاضی اولسه یاریجینک الله دور دعونینک توخلیسی
ملک آل ایشون بوخیسه دکیرمان سال دعویه
معنی مغنسیه نشان غ دغل توکلی آرخا سیندن
ایلیشور ك دکمه دوشر دکیرمان ایه سی
دینکلمیه سی دکیرمان بیلدوکین ایلر چیقچیق
باش یارار دکیرماندن اون کیدر قیریق
سندن نه کیدر دکیرمان نوبت ایلن
دکیرماندن کیدر اوغول سنونک ننک کیدر
دکیرمان نوبتیلن یوکو نور دکیرمانچیه آچیق
ایلین جو الین بوش آپارور دکیرمانچی
قیزین اره ویردی کردین اوسته لوک

ویردی ٭ دکیرمانون پرینه باخ اکی کونونون
ارینه ٭ دکیرمانه کیردی کوپک دکیرمانجی
ووردی کوتک ٭ دکیرمانه کیدن اوکوتمیش
خبرلشن قالمیش ل دلو اوتانمز قومی اوتانور
٭ دلو اوزکوجین بیلمز ٭ دلو ارکیلن طرفه
یخیلور ٭ دلو ایل سنیر اولمیوب دوریدلو ایلسیز
٭ دلو توخودوقی بیزدن حق آلمز ٭ دلوجه
قیزدلوجه کلین اولور دلوجه کلین دلوجه قاری
٭ دلوجه اوغلان دلوجه قوجه اولور ٭
دلودن دوغروخبر ٭ دلو دکول دولودور
دلو دیمش ابله اینانمش ٭ دلو کلومونجوق
ییرده قالمز ٭ دلونون اصوللوسی اوتانور
٭ دلونون باشینه یا ایاقینه ٭ دلونون
طوبی پیراحی اولمسون ٭ دلو یانکلادی
توکدی سانادی ٭ دلویه بال نیلسون

کیجه قاووت ٭ دلویه قلم یوقدور ٭ دلویه
هرکون بیرام دور ٭ دلویه بیل ویرالینه
بیل ویر م دماروریسه بخشی بیلور ٭ دم غنیمتدور
٭ دم دوشنده اولمه لال ٭ دمورده موری
کوره دن چیخارور ٭ دمور حیده پچاق اولمز
٭ دمی دمیلن کورماق کیرک ن دکمزایه بت
آغیزیلن مردار اولمز ٭ دنیا آخرت مزرعه
سی دور ٭ دنیادن کام آلمق اولمز ٭ دنیا کیمسه
قالمز ٭ دنیا قویروقی اوزوندور ٭ دنیا بیر
قرارده قالمز ٭ دنیا مالی دنیاده قالور ٭
دنیا ییوندور و دواسیز دردون درمانی
عارسیزلیق ٭ دوتولمیش اوغری پادشاه
دور ٭ دوزدروییدن یوز یالر ٭ دوزداوان
بارماق یالار ٭ دوزییره ارخ دییب پچر
٭ دوست اودور یوزه دیه ٭ دوست

اولن عیب کورمز دوست دوستون
اکسوکینه قالمز دوست دوستون
ساقلیقین ایستر دوستدن یمان کلمز
دوست قازان دشمن قولتوق دیبنده
دور دوستلیقه مین آدم آز دورشمنلیقه
بر آدم چوق دوست منی یاد ایلیون
بر قوز ایلن اوده یوج دوستون اوکنیدن
دشمنون صونکیندن دوستلن بازار
دشمنلیقی بوزار دوشان اوکینه
بوینه دورق قویار دوشان دوشان
قالدورور دوشان دریسی بر تپوکه دوزآ
دوشانون قاچماقینی کوردوم آتمدن
اوساندوم دوشانه دیدیلر قاریاقدی
دیدی اللهمیز وار دوشان سرخوش
اولنده قرا قوشه داودیلر دوشان

یاتدوقجه سکیر دور دوشانی عرابه ایلن آولر
دوشانه دیر قاچ تازیه دیر دوت
دوشانی یبرلیسی ایتیلن اولامق گرک
دوشکی قویار یاستوقه ایشر دوشمیشلره
دایاق اولمق عمر و دولت آرتورور
دوقان قیراق اوتانسون دوغرو
آقاجی اوجاقه قویمزلر دوغرو باغ دوغرو
آل دوغرو دینی شهردن چیقارورلر
دوغرو دینون یبری اولمز دوغرو سوز
آجی اولور دوغرو کیدن یول آزمز
دوغرولیق دوست قاپوسی دوغرویه
زوال یوخدور دوغولمیش اوغلانه دون
بیچمق اولمز دوقوز یاشار قیزار ده گرک
یاکورده دوکولمیوب دغدغه لو یاتمقدن
دوکولوب دغدغه سیز یاتمق ییکدور

دوکمه هیچ کیمون قاپوسین تا دوکمسون
قاپونکی دوکون که ایلین آچیله دیشیلن دریاقو
سالمه دولت الله جانبیندن دور دولت
دولتلودن قاچمه دولتلویه یاناش تا دولته
یتیشاسن دولتلونون دیوارینه سورتونلین
وایه تاپار دولتلودن دولت بیدولتدن
نکبت اکسوک اولمز دولتلویه نه مال
بیدولته نه مال دولت کلدی یات دولت
کیتدی یات دولت کلدی های و هوی
دولت کیتدی هات و وای دولتلو سیز
خدر اقا دولوچاناقی بوش چاناقه دونمق
اولمز دولوجوالدن کیمسه قورقمز دولو
ویر دولو آل کم ویروب کم آلیجه دولو
چاناقیلن سکیرتمق اولمز دومان الچاقدن
قالقار اوجه‌نی کوزلر دون کیمونه دورات

مینیون دون هر کیمون اندامینه کیرک
دونلو قمبه دار و چیرسه کپک دوه
اوز اکریسین کورمز دوه اولمیش اولسه
دریسی ایشکه یوکدر دوه بویو کیسه
یوکی ده بویوکدر دوه دکولم ایکی
ییردن بوغازلانیم دوه دن دوشوبدور
هوپ هو پدن دوشمز دوه دن بیوک
فیل وار دوه قوروقی ییره یتیشنده
دوه کوردونک کورمدونک دوه
کیمی کیرو ایشرسن دوه نون بوینی اگری
اولسه یولده دوغرو کیدر دوه نه قدر
اوزاق اوتلر پرپرین کوزدن قویمز
دوه‌نی چوکدورنجه یوکلاتمق اولمز دوه
نون باشی آغیر اولسه اوزی کوتورور
دوه‌نی هنیوب یاربوسماق اولمز

دوه نی چچه ایلن سوار ورسن دوه نی
قیل کوپریدن کچورور دویه دیلریلرینچون
بو بینونک اکری دور دیدیم دوزدور
که بو بینوم دوز اوله دوه نی کچه ایلن
واغلرلر دوه یه اوت کیرکیه بوینین (اوزادور)
دوه یاووق اوتلر اوزاق کوزلر
دویانی آغاچیلن کوتورورلر ی
وییب سیزکیله بوشش انبار دیپکده
سودوکرسن دیدار دن دویمق اولمز (نا)
دیدار قیامته قالدی دیرنی توکلی قالجغیه
باغلیوبسن دیرلیک پرلیکده دور
دیرینی اولدورمق اولور اولینی دیرتمق
اولمز دیریه دیرلیک کیرک دیرلیق
غنیمت دور دیرناقی اولمسون باشش
قاشیقه دیش چرکی قارین دویورمز

دیش داشش اوستینده اولسه بیکدور
که دیش دیش اوستینده دیشیلن دیرناقیلن
یعقوب آغیزیلن یمک کیرک دیکلمددوم
اوتونکدن کور اولدوم توتونکدن
دیل باشون دشمنیدور دیلده سوموک
یوخدور دیلنجی پیر اولسه دویورمکه نه
کیرک دیلنجی یوزی (نوتی) قراتوبره سی دولو
دیمک یخشی دور خیردینه دیل ویرسن
دین ویروبسن دیلیم دیلیم اولسن دیلوم
باشم دشمنی دیلوم دینن چوق ایشیدن
اصوللو کیرک دین سیز ایمان سیز دیچ
اولنده داشش داشار دین غافلدور (دیدوزن)
غافل دکول دیوار نبادن قایم اولور
دیواندکی ایوده کیسون آر وادین اره
ویرور دیوانه یالغوز کیده ویدور

دیوان حقّه ده آغنا ر باطله ده آغنا ر

بالقاف شتیه ا داد رس اکر

باشد در د نمی باشد دامن در پایش افتاده

دام بی دانه نمیباشد دامن تری دارد

دامن بدندان کرفت دامن افشاندو

رفت دامن زجهان برچیده است

دامن کیر است دانه با دام است

دانه خوار شده داو نیافت ب

دبه در پای شتر می اندازد دُبّ اکبر است

دبه کرده است خ دختر که پیر شد

بکردن خالو می افتد ر دراز دستی میکند

در بدر افتاده در پی هیچ خوابیده بیداری

نباشد درجنک جای آشتی بکذار درجنون

دیوانه را دکی بس است درجهان فیل

مست بسیار است در خانه اکر کس است

یکحرف بس است در خانهٔ خویش هر کسی

پادشاهیست در خانهٔ مور شبنمی طوفانست

در خانه هرچه باشد جهمان هر که باشد

درخت کاهلی کفر آورد بار درخت هر قدر

پربار است سرش بزمین نزدیکتر است

درخت تا شاخ و برک دارد سایه دارد

در خواب خرکوش است در خواب

خواهد دید در دیدر مانست در دیدهٔ مور

دانه انبار است دَرزَی قاضی خدا است

در زیر کاسه نیم کاسهٔ هست در غور رکی

مویز شده در کار خیر حاجت هیچ استخاره

نیست درِ که بیز نی و خانه که پیر سی

در شال مناقشه نمی باشد در میان جنک

نرخ میبرد در میان دو دست تفاوت

هست در میان جنک نان و حلوا بخش

نمیکنند ۞ در تکبیر و صحبت پیر و جوان باید کر
۞ در نومیدی بسی امید است ۞ در و دیوار
گوش دارد ۞ دروغ گو را تا خانه اش
۞ دروغ مصلحت آمیز به از راست فتنه
انگیز است ۞ درویش هر کجا که شب آید
سرای اوست ۞ درویشی چیست خاکگی
پخته و آبکی بر و ریخته نه کف پا را از و دردی
و نه پشت پا را از و گردی ۞ درویشی
درویشانست ۞ درویشی راه با رحمت
۞ درویشی زوال ندارد ۞ درویشی و قناعت
در گوشه فراغت ۞ دریا بدهان سگ
نجس نگردد ۞ دریا دلست ۞ دریا از کوزه
من کمی نمیکند ۞ دری که نداری در بان چه
میکنی ۞ دری را که خدا کشاید خلق نبندد ۞
دری را مزن که هرگز کشوده ندیده باشی

ز دزد باش و چست باش ۞ دزد
باش و مرد باش ۞ دزد دیده بود آنچه نماند
بخداوند ۞ دزد میگوید خدا صاحب مال میگوید
خدا ۞ دزد نگرفته پادشاهست ۞ دزد مشتاق
از صاحب بکالاست ۞ دزد بیک راه میرود
صاحب مال بهزار راه س دست از پا
خطا نکرد ۞ دست از و شسته ۞ دست از پا
دراز تر آمده ۞ دست از یاری انگشتان
دست است ۞ دست [illegible]مید دراز است
۞ دست بالای دست بسیار است
دست با دهن آشناست ۞ دست بخشنده
زوال ندارد ۞ دست بدست میبالد ۞
دست بکعبه رسید و عشق بدروازه ۞
دست بدست دادم و دل بخدا ۞ دست
بر ترکش زده ۞ دست بر سر نشسته ۞ دست

براورده دست پیش زوال ندارد
دست پیش است دست تهی کیر برشیخی
روی دور بمانی و نیابی نظر دستت نرسد
بکو کو خشکه چلاو فرو کو دست چربی برسر
درویش مال دست چنار کیر انبیت
دست چربی اکر داری برسر خود بمال دست
خرکوتاه به دست داده است دست
درازی موقوف دست در آستین کشید
دست در کیسهٔ خلیفه دارد دست ترا
می‌شناسد دست در کاسه و مشت بر پیشانی
دست در خزانهٔ خدا دارد دست راست
از چپ نشناخته دست راست محتاج به دست
چپ نشود دست زور از دست زر بالاترست
دستش در زیر سنک منست دستش
کوتاهست دست شکسته بکار میرود دل

شکسته نمیرود دست شکسته وبال کردنست
دستکیری از صاحب دست است
دستک نزنید که هرچه بردند بردند دستکیر
از پا نمی افتد دستمالی که کم نکردیم دامن
قبا بود دست و پایی زدیم و در نکرفت
دستی که نتوان برید بوسه باید کرد
دست یافته دستیار هم شده اند دستی
که کوتاهست در آستین به **ش** دشمن
خانکی بدتر از دشمن بیرونی دشمن دانا به از
نادان دوست دشمنی را یک دشمن بسیارست
دشمن کهنه دوست نمیشود دشمن نتوان حقیر و
بیچاره شمرد دشنام نقد به از وعدهٔ
نسیه است **غ** دغل داو نمی یابد **ف**
دفتر یارین را کاو خورد دف میزند و میخواهد
که صدا بر نخیزد **ك** دکانداری میکند دکان

عجمی کشوده. ل دل از دست داده ۞
دل اگر بار کشد بار نگاری باری ۞ دل
باخته ۞ دل بخدا بستی رستی ۞ دل بدست
آور که حج اکبر است ۞ دل بدریا انداخت
۞ دل بمحبت حسن بی ملاحت ۞ دل داده و
دل گرفته ۞ دل دل میکند ۞ دل را بدل راهست
۞ دل شکسته درست نمیشود ۞ دل گواهی
نمیدهد ۞ دل نیست کبوتر که پرد باز نشیند
۞ دل مرده است ۞ دل میانجی فراخ است
۞ دل زنجانی که دل گنج خداست ۞ دلو
از چاه همیشه درست در نمی آید ۞ دل هر کس
پادشاهست ۞ دلی دارد زیبا هرچه می بیند
میخواهد م دم بدست نمیدهد ۞ دم بخود
کشید ۞ دم بکون خود دزدید ۞ دم خر بدست
دارد ۞ دم داده است ۞ دم رسانید

۞ دم را نگاه دار ۞ دمش را بریدند ۞
دمش دراز است ۞ دم غنیمت است
۞ دم کش او شده ۞ دم و نفس پاینده
ن دنباله دار است ۞ دنبه بی رگست
۞ دنبه را گربه برده ۞ دنبه نهاده است
۞ دندان بر جگر نهاد ۞ دندان طمع
باید کند ۞ دندان طمع فرو برده ۞ دندانش را
شمرده اند ۞ دندانش فرو نمیرود ۞
دنده بفارسی نمیگذارد ۞ دنده اش
نرم شود ۞ دنیا پنج روز است ۞ دنیا بکسی
وفا نکرده ۞ دنیا بازار خدا است ۞ دنیا خانهٔ
دو در است ۞ دنیا دار حوادث است
۞ دنیا دمش دراز است ۞ دنیا دایم پی
قرار نیست ۞ دنیا دون پرور است
۞ دنیا دار است ۞ دنیا را خورده انگار

دنیا کشتن به از دنیا خوردن دنیا مکافات
خانه است دنی دنی است اگر از مال عالم
غنی است و دوا موافق درد است
دو پادشاه در اقلیمی نگنجد دو باره یاغی است
دو تیغه می بازد دو روست دوری و
دوستی دوری دوست زهر حیوة
دوست عیب را میگوید دشمن میگوید
خواهم گفت دوست را مرنجان دشمن
خود رنجیده دوستی با مردم دانا نکوست
دوستی را هزار دوست کمست دو
صد من استخوان باید که صد من بار بردارد
دوغ از موده به از شربت نیازموده
دوغ خانه ترش است دو هندوانه
بیکدست نمیتوان برداشت دولی نفاق
بیکانگی وفاق ۷ ده درویش در گلیمی بگنجد

ده که را خوش است رئیس و برادرش
دشمنش در دیده ده می بینی و فرسنگ
میپرسی دهن باز خالی نمیماند دهن دریده است
ده مرده گوشت ده مرو ده مرد را
احمق کند دهن سگ بلقمه دوخته به
ده ویرانه یکدگر ند دهی آبادان به از صد
شهر ویران دهی که حاصل ندارد صحرا
ی دیدار دوست راحت حیوة
دیدار دوست مزهٔ عمر است
دیدار به قیامت افتاد دیدی بازی
ندیدی روزی دیگ بدیگ میگوید
که کون تو سیاه است دیگ شراکت
بجوش نیاید دیر آی و درست آی
دیوار بلند نیست دیوار [illegible]ش دارد
دیوار را چنان می اندازد که گرد نمیکند

دیوار ما را کوتاه دیده دیوانه باش
تا غم تو دیگران خورند دیوانه بکار
خویشتن هشیار است دیوانه چو دیوانه
به پند خوشش آید دیوانگی باید و زنجیر
دریدن دیوانه را دنگی بس است دیوئی و
روغن چراغ

باب الدال

بالترکیبه ا ذخیره سین فکرا ایلین
پشیمانلیق چکمز ذوق سیز طاعت بار سیز
آغاجدور ک ذکر حق چراغ دلست
ذکر کدورت کدورت می آورد
ذکر عیش نصف عیش و ذوق کلچیدن اگر
داری سوی گلزار رو لا ذهنش کور شد

باب الواو

بالترکیبه ا راحت دینمکده راحت
قدر نی رحمت چکن بیلور راحت ایستیه سن

یکدوره ۵ جلد داور

برو هر چند که دور باشد راه گم کرده را
نشانی داد راهی بده بیبرد راهیست راه
عشق که هیچش کناره نیست راهی که نرفته اند
نباید رفت راه یکی گمراه صد هزار خ
رخت بربست رخت بصحرا کشید رخ کار
خوبست س رستی اگر راستی رسیده
رسیده خورد ش رشته ام پر گره ات
رشته برگردنم افکنده دوست رشوه
کارساز ک رگ خوابش را گرفت
رگ ندارد م رمیده از دام صیدش
حرام ن رنج بکش تا گنج بیابی رنج خود و
راحت یاران طلب رنج دوستان را
دوستان کشند رنج راحت دان چو شد
مطلب بزرگ رنگ در روی ما نمیتواند دید و
رو از روشم میکند روح راحبت

ناجنس عذ ابست الیم ❁ رودیده حکم حاکم میکند
❁ روستای اکر ولی بودی خرس درکوه
بوعلی بودی ❁ روستایی رابکذار تاخودش
حرف زند ❁ روستایی راحمام خوش آمد
❁ روستایی راعقل از پس میرسد ❁ روستایی
راکه رودادی کفش بالای فرش میکند
❁ روغن مالی کرد ❁ روهست از زورکیراتر
❁ روهست از سنک سخت تر ❁ روی ریش اینجا
سیاهست ❁ روی طمع سیاهست ❁ روی نیشش
برکشته ❁ رویش سیاه شد ❁ رویی ندارد ❁
ره چنان روکه رهروان رفتند **ي** ریش را
در آسیا سفید کرده ❁ ریش را بالای بروت
کذاشته ❁ ریش دراز و سر کوچک نشانهٔ
احمقی است ❁ ریش قاضی عزّت دکر
دارد ❁ ریشهٔ ریشش بدست دیکریست

باب الزاء

بالتركية

ا زارلیق حق درکاهنه کیرک
ح زحمت چکمین راحت کورمز ❁ زحمتین
قازانن حسرتیلن قویار **ر** زر ایلین زوراوله
ایش اونمز ❁ زربفت نه قدر کهنه اولسه
پاتاوه اولمز **ك** زکوة مالون حصاری
دور **م** زمانه ایلین وورشن همیشه
راحتده دور **ن** زنجیر اصلا نیچون دور ❁
زندانه صبر ایلین آخر تخته چیخر ❁ زنبورایوین
ایشمق نیچون ❁ زهردوست الیندن
شیرین دور ❁ زهری کوزکوره ییمق اولمز
ي زیره کرمانه آپارور

بالفارسية

ا زاب خُرد ماهی خُرد خیزد ❁ زادوبود خود
برباد داد ❁ زاری عاشق پی زر بی اثراست
❁ زاغم زد و زوغم زد و پس مانده کلاغم زد

ب زبان سرخ سر سبز میدهد بر باد
زبان خود را نگهد زبان خوش مار را از
سوراخ بر می آورد زبان مسیحا ود زبان
پاسبان سر است زبان در دهنش گوشت است
زبانش را برید زبان داد زبان گرفت
ز دوست دوست نبرد بهیچ تقصیری
زدیم بر صف رندان هر چه باد اباد
زر دارد و دشمن در برابر دارد زر ده
گوش است زر را از برای روز میخواهد
زر سفید از برای روز سیاه است
زر سودی و خر کرایه را چه منت زر
عاشقی دو بار بکیسه نمیرود زر و زور
رفیق همند ص ز صد گلش یکی نشکفته ک
زکوة تخم مرغ است پنبه دانه م زمانه است
که هر کس بخود گرفتار است زمانه با تو نسازد

تو با زمانه بساز زمانه سفله پرور است
زمین از زیر پایش کشید زمین را پیش
آسمان کرو میکند زمین سخت و آسمان دور
زمین شق خورد و پیدا شد سر خر ن
زن پارسا در جهان نادر است زن نازاییده
دلبر است چون زایید مادر است زن
نازاییده بیگانه است زن خود بوسیدن
پنبه جا و بدن است زنده بلا بس نبود
مرده بلا شد زنده پیل احمد جام چاشنی
دگر دارد زن سلیطه شوهر مرد است
زن سلیطه سگ بی قلاده است زنگی
بشستن نگردد سفید زنند جامهٔ ناپاک
کازران بر سنگ زن و اژدها هر دو
در خاک به زنهار خواسته زنهار خوار است
زنهار داده است و زور بکشتن دهد

زر بجهنم برد ٭ زور خود را آزموده است
٭ زور خود را اوّل در باخت ٭ زور دار و
زر دار داز خود خبر ندارد ٭ زورش
بجز نمیرسد بپا لانش بپیچید ٭ زور بر کاو
ناله بر کردون ٭ زهراب خود را ریخت
٭ زهر بدندان مالیده ٭ زهر طرف که شود
کشته سود اسلامت **ي** زیره آبت
میدهم ٭ زیره بکرمان مپیرد ٭ زیر و بالا
میکند ٭ زیر کاسه نیم کاسهٔ هست ٭ زیر قدش را
خالی کرد ٭ زین بر کاو نهاد ٭ زین پی نمد زین نمیشود

باب السین بالترکیة

ا سا توب آلمق کیرک ٭
ساچي اولی اوسته کسر لر ٭ سا ربان ایتي
کیبي نه یوخار و باخرسن ٭ ساغنچ خیر کیرک
٭ ساق باش کوره آپارمز ٭ ساق باش

یاستوق کونورمز ٭ سا قلیق سلطانلیق
٭ سامان سنونک دکولیه سا ما نلیق
سنونکدور ٭ سا لیاندہ کوپک آزبدی
پرداخی کمیلن کیچدی ٭ سامان آلتنیده سو یورور
٭ ساوو قلین اوپین اولمز ٭ سا یغولو باش
سلامت سا یغوسیز باش ملامت ٭ سایه
سن هیچ کمی سایمز هیچ کیم سنی **ب**
سپاهیه دوغر و جواب تیمار دن بیکدور
سبب دولته شر یکدور **ح** سحرخیزلیق دولت
نشانیدور **ر** سر اقوچي قیر یلدور باقرساقی
قیر یلدر ٭ سر دار تدبیر لو ٭ سر دار سیز
لشکر باسیلقان اولور ٭ سر سا خلامق
اریلیقدور ٭ سر مه سیز کوز دوز سیز
آش ٭ سرمه که چوق اولدی هم کوزه دور
هم قولاغه ٭ سرّی فاش ایلین باشینون

دشمنی دور ۞ سر ینددن کیچمین سر دار اولمز
س سسی دانلا چیخر ۞ سسی زیل ایلا کیلین
تنکری آلدانمز ع سعی ضایع اولمز ۞ سعی ضایع
دور بخت یار اولسه غ سقّال آقلوقی اولوم
پیشرو یدور ۞ سقّال اوزاتما قیلن کیمسه شیخ
اولمز ۞ سقّالونک دکیرمانده آقاردوسن
۞ سقّالومی آق کوردونک دکیرمانچی چاغلا دونک
۞ سقّال قاباسی نیلسون باشده عقل اولمیسنه
۞ سقّالوم یوخدور سوزوم اوتمز ف
سفر فایده سی ساقلو قدور ۞ سفره دولو کیرک
۞ سفیل باسیلور ظالم آسیلور ق
سقسقان قیریلدر انجیر وعده سینده پیشر
ک سکیردن تیز بیچیلور ن سن آرخا
چا ورسن داش قویان چوخدور ۞ سن آقا
من آقا اینکی کیم ساقا ۞ سن باغون دیوارنی

چک قارقا آبادان ایلر ۞ سن داش کوتور
اوغری ایت سوچین بیلور ۞ سن دوست
قازان دشمن قولتوق دیبینده دور ۞
سن ده سیو سنی سیونی ۞ سن قورده
تیکمک اورکت ییرتماق آتاسی پیشه سی دور
۞ سنکا قالسه سندن دوغانه قالمز ۞ سنونک
پیتونک اون باتمن پیهی وار ۞ سنونکی سنده
منکی منده ۞ سن ییدیکون بیلمه سن سن وغرادو
بیلورم ۞ سنی کوکده ایستر یکن ییرده تاپدوم
و سو اولمین ییرده تیمم واجبدور ۞ سو اولن
ییرده تیمم باطلدور ۞ سو الچاقده آخار ۞ سو ایچون
قویه داش سالمق اولمز ۞ سو ایچنده ایلان
آدمه دکمیوبدور ۞ سو اشده باررشیق ییری
قویمق کیرک ۞ سو اشش آراسینده نرخ کسر
۞ سو اشش اوزاقدن باخانه تماشا کورونور

سو اشمق ایتلیق بارلشمق ایکیتلیق سو اشده
قلیج معامله ده آقچه سو اشده جلوا کلیجه
اولشدورمزلر سوتی توکولمیش قاریه دونوتسن
سوتی سوسیز ویرمق کیرک سوتی داشانه
کوترر سوتی سوسیزه اگلی آجه سوتیلن کلن
جانیلن چیخر سوچو خورده قالور سودن ایشقدور
سودن قور وشلوارجیخارمق اولمز سوروشه
سوروشه کعبه یه وارمق اولور سوری
آقاق سیز اولمز سوز ایلن یلا ویشمز باقلین
دوکی کیرک سوزحقدن کلور سوز سوزکوتی
آچار سوز سوزی کتورور سوزکوموشدن
اولسه دیمک قیزلدندور سوز وارضلق ایچنده
سوزی بشیروب دیمق کیرک سوزوقتنیه
چکر سوزینون ایشیقی کلور سوسنکی سوده
سیز سو سرچشمه دن بولانوبدور سوکونه

سوز وارضلق ایچنده

بالیقدور قایاکورنده کیچی سوکیدر قوم قالور
سوکیم باشدن آشدی خواه بر چیدا خواه
مین چیدا سوموک سینده ورن اتی دونیجه
ییر سویه کرمادونک نه خبرما نورسن
سولی دهندن ساومق کرک سولی اوکولاییب
کیچمک کیرک سویه باتانون یاغیشدن نه
دردی وار ٨ سهو آدمدن دوشری
سیغیر که سموردی اوز باشینه توپراق
ساوورور سینانمیشه کونکل ویرمق اولمز
سینه داغلو کیرک سینوق باش
بورک ایچنده سینوق قول ییلک ایچینده
سینوق سنکده سودورمز سینوق
قابدن سو ایچن مفلس لیقه دوشر سیرت
صورتده اسکوندور سیون سیونی
تاپار

باب الشین

ا ساده دولت ٭ بهار زنده از برای خود بد
نمیخوازد ٭ سالی که نکوست از بهارش
پیداست ٭ سایه بر سرش افکند ب
سپر انداخت ٭ سبز پایی با هیچ سرسبزی
نباشد ٭ سبک روح است ٭ سبک دست
٭ سبک سر است ٭ سبلت سست کرده
ت ستاره شمر است خ سخت بازو
حریف ... است ٭ سخت باز است فلک
نیست حریفش مردی ٭ سخت میگیرد فلک بر مردمان
سخت گیر ٭ سخن از سخن خیزد ٭ سخن آینه مرد سخن
گوست ٭ سخن بسیار دانی اندکی گو ٭ سخن تا نپسند
لب بسته دار ٭ سخن راست از دیوانه
بشنو ٭ سخن رس تا لب گشایی فهمیده ٭ سخن
سنج آنست که سنجیده گوید ٭ سخن سرسری
میگوید ٭ سخن شناس به از گوهرشناس ٭

سخن شنیدن اساس دولت است ٭ سخن
گواه حال گوینده است ٭ سخن سر نگهدار
٭ سخن نگهبان سر است سر سر بازی میکند
٭ سر براه شده ٭ سر بر خط فرمان نهاد ٭
سر بریده سخن نگوید ٭ سر بیدرد را باید برید
٭ سر سلامت بگور نمیبرد ٭ سر بگریبان خود
فرو برده ٭ سر بزرگ درد سر دارد ٭
سر بزرگیش درد میکند ٭ سر تا هست بار
گردنست ٭ سر جوانمردی راستی ٭
سر در میان سران آورده ٭ سر دمه اش
میدهد ٭ سر رشته از دست رفت ٭ سر زلف
سخن میگوید ٭ سر سلامت خود را چرا بدرد آورم
٭ سرشت خوی بد را دایه داند ٭ سر گردانی
سود اگر نقد مایه است ٭ سر گرانی میکند ٭
سر کلافه را گم کرده ٭ سر که فروش است

سرکشی میکند ۞ سرکه مفت شیرین تر از عسل است
که قیمت باید داد ۞ سر کله با بر میزند ۞ سر ما
شاه و کدا نمی شناسد ۞ سر و مال در راه است
۞ سری که درد نکند چه حاجت بطبیب دارد
ز سزای نیکی بدیست ۞ سزای کرانفروش
نخریدن س سست مباش تا سخت نشنوی
ف سفته کوش است ۞ سفر مربّی مرد است
۞ سفید نمیتواند شد ک سک آدم شناس
به از مرد نمک نشناس ۞ سک قلادهٔ زرنکین
شکار نکند ۞ سک از کلیچه نمیکریزد ۞ سک پاسوخته است
سک جان و سک جکر است ۞ سک رنکیت
کمال است ۞ سک داند و کفشکر که در انبان
چیست ۞ سک را اکر در هفت دریا بشویند پاک
نشود ۞ سک را بزور بشکار نتوان برد ۞
سک را آشنا سند بروی خداوند ۞ سک

زرد برادر شغال است ۞ سک سیر و قلیه
ترش ۞ سک صاحبش را نمی شناسد ۞
سک ناله و کاروان کذرد ۞ سک هرزه مرس
شده ۞ سکوت موجب رضاست ل سلام
روستایی بی طمع نیست ۞ سلامت در کوتهی
زبانست ۞ سلام سلامتی م سماع بقدر بلغور است
ن سنک در جای خویش سنکین است
۞ سنک در موزه اش ریخته ۞ سنکدل را
کرمی نصیحت چه سود ۞ سنک راه ما شده
۞ سنک سنک را می شکند ۞ سنک ما را
انداخته ۞ سنک مفت کلاغ مفت و سوداکر
دزد مال خود است ۞ سوداکر پنیر در شیشه
خوار است ۞ سودا سودای اولست ۞
سودای خام در سر دارد ۞ سودای نقد
بوی مشک میدهد ۞ سود سفر سلامتی است

سود نخورده در جهان بسیار است
سوزنی نخود بزن جوالدوزی بدیگری ی
سیاه درونست سیاه دست است
سیاه کاسه است سیاه کاسه آبی به
تشنه نمیدهد تا کلاب نتواند کرفت سیاه
کار است سیبی که با آسمان بیندازی تا پایین
آید هزار معلق میخورد سیحکاهش را یافته
سیر از کرسنه خبر ندارد سیر نالد و نیم سیر
نالد کدا از هره ندارد که بنالد سیل دریارا
در نظر دارد سیلی غم نخورده می شنوی
حکایتی سیلی روزکار نخورده سیلی نقد
به از حلوای نسیه است سینه سپر
بلاست سیه کلیمست سیه زبانست
سیه دوده و سفید رویی اب
الشین بالترکیه شاخ سیز آغاج فرزندسیز

آدم شادکونکلوم اولسوم دونوم زرق و
برقی اولسون شادلیقه مالین ییده و رین کور
لیقنه یمک کیرک شاه شاه دیده وکم اوزجانیجون نذور
شاهی اولمینون چاشتی اولمز شاه
بوداقون باغی وار شاهباز آت ترکین
اوزینه دالدالیق ایلر شاه و کدا ایر ایرالیسنه
باخارلر شاهینی ایراقده ایستین یالانجی
دور شاهه ده قورد آزیدی پرده کمیدن
چیخدی شاه شاهدر تا قشونی سر راه دور
ب شبلاقیلن یوز قیزار دور شبلاق
اوشاقون اوزی سویی دور ت
شتل و یرمق نقش او تورمقیچوندور ر
شر ایش قاله قاله خیره دور شر باشارن
باش تابشورن شر ساوان یالان شر
کتورچی کهرچکدن ییکدور شرع باطنی

قلیجدن کسکین دور • شرع کسن بارماق
آغریمز • شریعتده حقدن شرم اولمز • شریعت
صابونیلن دونون یومیوبسن **ف** شفا
حقدندور حکیم کونکل خوشلیقی • شفاورن
آغوده ده ویره بیلور • شفقت بو بوکلردندور
ك شکایت حیاسیزلیق ایستر •
شکرسیز قالمیش معنیسیز آدم • شکر نعمت
آرتورور • شکنجه یه صبر ایدن اوغریلیقی
جاندن شیرین بیلور **ل** شتاق ایوی
اوّل آباداندور آخر خراب **م** شماخی‌نی
چو خورده گوروبسن • شمع اوزی تاکویمدی
کویدورمدی پروانه‌نی • شمعون یوزی آردی
اولمز • شمع اوزی یانار باشینه کول
ساوورور تا پر پروانه یاندوره **و** شور
شهرلین یولداشدور • شور رسیز باش

دورسیزاش • شورین چخارمه که آجی سین
چکرسن **ی** شیخ اوچمز مریدلر اوچوردورلر
• شیخی اولمیش مریداری اولمیش قاری
دیخ اولمز • شیرین عمری آچیلیقیلن کیچورتق
اولمز • شیرین یمکون آجی آجی قوسماقی اولور •
شیریندین شیرین ایشیدور • شیطان
اولمیوبدور • شیشه نه قدر سیزاتی اولور
• شیطانی اوخینه بلک المز

بالفارسیه

ا شاخچه بندی میکند • شاخ بشاخ میجهد • شاخ وشاخ
آرزو دارد • شاخش شکست • شاخشانه میکشد
• شاکر در رفته رفته باستاد میرسد • شاید که
چو وا بینی خیر تو دران باشد **ب** شب
آبستن است • شب تاریکست وراه باریک
• شب خوش کرده است • شب سلطان

پیدا است ● شب عید گدا غنی است ● شب
غریبان دراز است ● شب گربه سمور مینماید
● شب و روز نمیدانند **ت** شتر بار میکشد و
فریاد میکند ● شتر اگر مرده باشد پوستش
بار خر است ● شتر در خواب بیند پنبه دانه
● شتر دیدی ندیدی ● شتر را نمد داغ
میکنند ● شتر را بچمچه آب میدهی ● شتر
کجی خود را نمی بیند ● شتر اگر علف میخواهد
گردن دراز میکند **د** شد آن مرغ که بیضهٔ زرین
نهاد **ر** شراب شیشه شکن عاجز کدو کردد
● شراب کهنه مستی دگر دارد ● شرف مرد
در هنر باشد ● شریر همیشه خانه خراب است **ش**
شش و پنج باز است **ع** شعله پنهان نمیماند
شعلهٔ خس هرچند زود بلند رود خاموش شود
غ شغال را با بازار چه کار **ک** شکر آبی در میان

بهم رسیده ● شکر نعمت نعمت افزون کند ●
شکر زحمت کن که رحمت ازپی است ● شکر
نعمت از شکر شیرین تر است ● شکم بنده و
مهمان بخانه برون ● شکم خالی صفای دلست
شکم حجاب دلست ● خدا پرست نباشد **م** شمع
بپای خود پرتو می اندازد ● شمع تا نسوخت
● پروانه نسوخت ● شمع را پشت و رو نمی باشد
شمع را هرچند سر برند روشن تر شود ● شمع
در هنگام مردن خانه روشن میکند ● شمع
مجلس شده **ن** شنیده کی بود مانند دیده
و شور کرد ● شور بخت است ● شوریده روزگار است
● شور خوبست و شیرین خوب اما با هم نمی سازند
ی شیرک شده ● شیر گیر شده ●
شیر از مورچه عاجز میشود ● شیر تا طعمهٔ خود را
اکند اند نمیخورد ● شیشه در بار دارد ● شیشه

شکسته‌ترین که [illegible] نشود ۞ شیطان همیشه زنده است

[illegible] الصاد
بالترکیة

ا صبا جون کلزینی بو کون کورمق
کیرک ۞ صبر ایلین مراده یتیر ۞ صبر ایلین حلوا پشیر
ای قوره سندن ۞ صبر مرادونک کلیدی دور
۞ صبردن اخری شیرین اولور ح صحبتی باقیه
سالان اردکل ۞ صحبت یار سیزحرامدور د
صدقی [illegible] کیرک ۞ صدقه‌یین درویش قدا
قاییا [illegible] کیرک ف صفا ساقلیقده دور
ل صلوات کوجه تعلقی وار ن صنعت
قزل یوز وکدور و صون کونی کورمین پشیمانلیق
چکر ۞ صونکا قالان اوکونور ۞ صونک پشیمانلیقی فایده
ویرمز [illegible]

ا صابون ما بجامه او نرسیده است ۞ صاحب
خر را در پس خر دیگری نتواند دید ۞ صاحب درد

باش تا بدرمان برسی ۞ صاف باش تا دردنکشی
ب صبر کلید نجات ۞ صبر هرچند چون صبر آت
امانبات تست ۞ صبر تلخ است ولیکن بر شیرین
دارد ح صحبت نیکانت از نیکان کند ۞ صحبتی
با دوستداران در سر پل داشتیم ۞ صحبت
قضا ندارد د صدا از یکدست بر نیاید ۞ صد یک
دوانید و یکی باز نگشت ۞ صد سر را کلاه هست و
صد کور را عصا ۞ صدق تو رهبر تست ۞ صدقه
راه بخانهٔ صاحب خود میبرد ۞ صدقه رد بلات
۞ صد کلاغ را یک کلوخ کافیست ۞ صد کوزه بسازد
که یکی دسته ندارد ف صفرا بر سرش زده
۞ صفرای ما بلیموی بشکند ل صلابت عرب و
عجم را ۞ صلح تو هست باعث رنجیدن دکر ۞
صلوات تعلق بزور دارد و صوفی نشود
صافی تا در نکشد جامی ۞ صور قیامت را هم نشنیده

ی صیدرا چون اجل دررسد سوی صیاد دود

باب الضاد بالترکیة

ا ضابطلیق وقتینده یو اشلیق اولمز ضامن ال کیمیه اولور ضامنلیق اخری پشیانلیق ب ضبط ربطیلن کیرک ر ضرب علی ایلن خلق محمدی کیرک ضربیلن آکینن اولویه دکمز ضربیلن نطق برابر کیرک ضرورا ولمینجه عزیز اولمز ضرورتنه نی ضرورسیز کونده آلمق کیرک

باب الضاد بالفارسیة

ا ضامن دست بکیه می باید ضامن عمر نمیتوان شد ضامن مشو امانت ازکس ستان ضامن روزی بود روزی رسان ب ضبط خود کن پیش پای خود ببین ضبط نفس خود اگر کردی کاملی ر ضرب

المثل روزکاراست ضرب علی دیده ات ضرب مردان یکیست ضرب ضرب اوّل است ضربی دیدی که ان سرش پیدا نیست ضرب و نطقش موافق افتاده ضرورت باعث روسیاهیست ی ضیافت پای پس هم دارد ضیافت خور خوشامدگو می باشد ضیافت هم وزن سیاست

باب الطاء بالترکیة

ا طاس سینه یکید ورسی چینیجه طالب اولان تاپار طامع تابع اولور طامع باشی اشاقه ده طایفه یه باخ وصلت ایله طاووق سو ایچر تنکریه باخر طاووق سورنده کوتی دارا اولور طاووق کیتدی قازیو مورته سی یومورتلیه کوتی ییر تیلدی ب طبقه دوتمیش قوردکیبی داشلانورسن

ش طشتی دادن دوشو بدور ل طلب
یوزی سا و وق اولور م طمع آغا چنون
باری خوار لیقدور طمع باشش کو تورور
باشش کو تورتمز و طوطی کیبی دیل توکار
طوطی قانادی فیروزه بیرین دوتمز
طویده دونین تانیمیش طو بیلین یاس قاریز
طوبینه کیدن یا سینه کیدر
ی طیار اولنده ات اوچر

بالفارسیة

ا طاس باز است طاق ابروسینماید
طاقت دیدن ندارد روی پنهان میکند
طاقت مهمان نداشت خانه بمهمان کذاشت
طالع اکر داری برو به پشت بخواب
طالع سکندری دارد طالب درد را با
دوا چه کار ب طپانچهٔ روزکار خورده

طبل پنهان چه زنم طشت من از بام افتاد
طبل در زیر کلیم میزند طبلش دریده شده
طبل واپسین را نواخت طبیب مهربان
از دیدهٔ بیمار می افتد س طرفی از و نبسته
طریق شده است ش طشتش از بام افتاده
م طمع خام کردن کون خریست طمع آرد
بردان رنک زردی طمع روسیاهی
آورد طمع را سر ببر کر مرد مردی طمع را
سه حرفست هر سه تهی طمع روستایی بحرکت
آمد طمع مپرد از رخ مرد آب ی طیره شده

باب الظاء

بالترکیة ا ظرافت صوکی ایچکه
بیتر ظلملین یا پولن قاپو تیز خراب اولور
ظلمون بنیادی اولمز ظلمتون اخری آیدینلیقدور

بالفارسیة ا ظالم بمرک

وست نمیدارد از ستم ظالم خانه خراب
و وجها نشست ظالم بمیرد وظلمش میماند ظاهر
کویا از باطن است ظاهر و باطنش موافق
نیست ر ظرافت آتش افروز جد ایست
ظرفش لبریز شده ظریف دایم سرکردانست
ظریف ظریف تر از خود را نمیتواند دید
ل ظلم امروز ظلمت فردا ظلم پایهٔ بنیاد
صاحبش را میکند ظلم بر خود میکند هرکس بکس
جوری کند ظلم بوبیت عدلست ظلمت
شب میانچی است ظلم حاکم ویرانی ملک
اوست ظلم ظالم بر سر اولاد ظالم میرود

باب العین بالترکیه

عارف اولن غم
یمز عارسیزلیق درمانسیز دردون
دواسی دور عارسیز یر آلتینده کرک

عارفه اشارت جاهله کوتک و ثارت
عاشقلر سوداسینده کاه سود اولور کاه
زیان عاشقی آخر ورسوپور ور عاشقلیق
رسوالیق عاشقلر سویلر عارفلر رنده لر
عاشور آشی دور عاقل ایولیسنجه دلونون
اوغلی اولور عاقل اولان عداوته قوریشمز
عاقل همیشه شاد اولور عالم علمینه کوره یوله
کیتمه اوزکیه نه وعظ عالمه ایت هو رر
منکا چتوک عام صحبتی بدنام لیق کتورور ب
عبادت کونکل آیدینلیقیدور عبده یازن ال
کوکه کیرک ر ب دوه سی کیمی افسار
سیز کزرسن ذ عزب که خدانی هم کیجه
عیشده بیلور عزبلیق ایکیدی یمانه جالار
عزیزلیق کرمیلنده ور عزتیلی اولمق خوار دیرمقدن
آرتوقدور عزتونک اوز الونده دور

باب العین

ا عار کراهست که کار نیست • عاشقی کار سری
نیست که در بالین است • عاشقی را زر می باید و
صبر نه لاف و کبر • عاشق را از ننک و عار
چه باک • عاقل در یک کار دو بار کول نخورد
• عاقبت را عافیت باید • عاقبت اندیش
از کرده پشیمان نشود • عاقبت میمون و زنگی را
کذر بر چینه است • عاقل سخن دوست با فسانه
نکوید • عاقبت کرک زاده کرک شود کرچه
با آدمی بزرک شود • عالم پیغمبری طرفه بهشتی
بوده ذ عذر بدتر از کناهست • عذر لنکی دارد
ر عروس که بار سید شب کوتاه شد
ز عزّت آدمی در دست خود است •
عزّت ز قناعت است و خواری ز طمع •
عزیز من جو البت این نه جنک است س

عسس بیا مرا بکیر ش عشق است و ارادت
ق عقل روستایی از پس میرسد ل
علاج شراب زده شرابست • علاج واقعه
پیش از وقوع باید کرد • علّت بطبیعت داد •
علم بیاموز و عمل پیشه کن • علم چون حاصل کنی آدم
عمل حاصل شود • علی ماند و حوضش م عمر اگر
خوش کذرد زندکی خضر کمست • عمر اگر هزار
سال است که آخر مرک است • عمر برفت و
آفتاب تموز • عمر سفر کوتاهست • عمرش
آفتاب سر کوهست ن عنان بر عنان میرود
• عنان داده • عنان ز دست دیده • عنان اختیار
از دست بیرون رفته و عودی که شکسته
شد سرودی ندهد • عود را تا نسوزی بوی نشنوی
ی عیسی بدین خود موسی بدین خود

باب الغین

بالتركية ز غریبلجه ایوی اولانون
دلوکینجه دردی اولور غریب ایت قوریوقی
دوشینده کزر غریب کور اولور غریبلقده
اوکونمقه نه کیرک م غم سنی یرسن غمی ینجه
غم یمک ابله لیقدر غمه اوزونک ویرمه
که غم اوزونی سنکا ویرور ن غنیم غنیمدن
یوز ایلد نصونکره حیفین آلوید ور غنیم غنیمی
کوزدن سالمز دوست دوستی ینجه
کوزدن ساله و غوررسیق دولت بقاسیدور
غوغاسیز باش کورده ی غیرت
ایماندور غیرتلو دولتلو اولور
غیرتلو دردلو اولور غیرتسیز نامرد
غیرت اروناجی بالفارسیة
ا غافل منشین که عمر چون بادگذر انست
غافل نشود عاقل عاقل نشود غافل را غربت زده

مهربانست غریب کور میباشد ف غفلت
ملازم دولت ل غلام به زرش میسازد
اقابهرد و غلام خواجه بده رسانست
غلام نمکحلال به از فرزند بی مآل م غم چند
خوری زکار نا آمده پیش غم خود خور که
غمخواری نداری غم روزی چه میخوری
ای سست که کرکان رزق جان باتست
غم وفادار است ن غنی هرچند
کریم باشد سفره را سر راه نمی اندازد
ي غیرت غیرت عربست غیرت
کشنده است غیرت که نداری زن مخواه
باب الفاء
بالتركية ا فاله اینانمه فالسیز
اکلنمه فاله باخانه اینانورلر ت فتنه نون
ایکی باشی وار فتنه بیلین آجدی فتنه یاتمیش

او یاتمه ❀ فتنه یه چو لقا شان پشیمانلیق چکر
ر فرتوت یولی بو یوک اولور ❀ فرصت
غنیمتدور ❀ فرض کلدی سنّتی باسدی ❀ فرهاد
باشینه کلدوکی کرکی یخشی بیلور ل فکر سرکردانلیق
مایه سیدور ل فلک اوجه چکیلدی که اوزه
قالوب کیمه نون رانجه کزمسون ❀ فلفلی
خورده کوروب ایتیلوقیندن غافل اولمه
ی فیریلده دور سوزینی باشه دکه یاایاقه

بالفاء

ا فارغ کردی چو خامشی پیشه کنی ❀ فال نیکو زن
بهر کاری ❀ فال نیک شکون مرد انست ❀
فال بد بر زبان بد باشد ت فتنه در خوابست
بیدارش مکن ❀ فتنه را کمر کشادند فتیله
تا داغ نشود روشنی نمیدهد خ فخر ذروه اشرافست
ر فراخ آستین دستش تنکی نمی افتد ❀